

WYCHODZI CODZIENNIE.

Biurow Redakcji „Dziennika Polskiego,” ulica Jagiellońska liczb. 14.
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł.—półrocznie 9 zł.—kwartalnie 4 zł. 50 ct.—miesięcznie 1 zł. 50 ct.
Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie 24 zł.—półrocznie 12 zł.—kwartalnie 6 zł.—miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec rocznie 24 marek — kwartalnie 12 marek 5 srg., do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 10 cnt.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

OZBIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański liczb. 6 i 7 w domu pana Kiskeli: we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Bazylei, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Haasensteina i Vogler, we Wiedniu A. Oppel, R. Moore, Rotter i Spł., w Warszawie Richman et Frencler, Biuro anonsów w Paryżu pułkownik Raczkowski Faubourg Poissonnier 32. Ogłoszenia przyjmują Agencja p. Ad. Giborowicz Rue Clement 4 Paris.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 3 ct. od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem (petit). Listy z pieniędzmi mają być przesyłane franko do Administracji „Dziennika Polskiego.” Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie.
Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza

Lwów 18. sierpnia.

Odkąd w konstytucji austriackiej wypowiedziana została zasada równoprawienia wszystkich narodowości w skład monarchii rakuskiej wchodzących, wszystkie szczyty słownictwa dobijają się praw swoich i odniosły już pewne zwycięstwa. Tylko ludność polska księstwa Cieszyńskiego domaga się tego dotychczas prawie bez skutku. Jakkolwiek bowiem przeżycie części ludności należy do narodowości polskiej, to jednak język ojczysty większości mieszkańców nie został dotychczas równoprawniony w urzędach i szkołach.

Niejednokrotnie wykazywaliśmy w naszym piśmie, jak skromne są żądania Polaków w księstwie Cieszyńskim, a mimo to Rząd ignoruje je bez względu na faktyczne stosunki i istotne potrzeby ludności. Cóż bowiem sprawiedliwego jak ustanowienie w Cieszynie gimnazjum z polskim językiem wykładowym? Istnieje tam obecnie tylko jedno gimnazjum państwowe, w którym wszystkie przedmioty wykładane są w języku niemieckim a młodzież polska udaje się najczęście do szkół ludowych do gimnazjum galicyjskich, albo do szkół dla nauki zmuszoną jest kształcić się w obcym jej języku w gimnazjum cieszyńskim.

Trzeba gimnazjum polskiego w Cieszynie wykryć najwymowniej statystyka gimnazjum cieszyńskiego za rok 1884/5. Według urzędowego wykazu uczęszczało do tegoż gimnazjum 385 uczniów, z których 179 jest narodowości niemieckiej, 56 czeskiej a 100 polskiej. Zdałoby się na pierwszy rzutek, że Niemców było o wiele więcej, aniżeli Polaków. Tymczasem rzecz przedstawia się zupełnie inaczej, uczniowie bowiem narodowości polskiej, którzy wyszli z niemieckich szkół ludowych zapisują się w niższych klasach najczęściej jako Niemcy, aby uniknąć wstępnego egzaminu z języka polskiego i obowiązkowej tegoż nauki. Dopiero w wyższych klasach przychodzi uczniowie pocić się do poznania swej narodowości i zapisują się jako Polacy. Zjadł to pochodzi, że w wyższych klasach jest stosunkowo o wiele więcej Polaków, aniżeli w klasach niższych. Najlepiej ilustrują ten fakt liczby statystyczne, odnoszące się do uczniów, uczęszczających na naukę języka polskiego. Na 100 uczniów zapisanych jako Polaków, uczęszczało na wykłady języka polskiego 126. A przecież trudno przypuścić, żeby Niemiec lub Czech zapisywał się na wykłady języka polskiego, Czesi bowiem pobierają naukę swojego języka rodzinnego, a w obec znanego antagonizmu Niemców względem do narodowości polskiej niepodobna uwierzyć, żeby pragnęli zaznajomić się z naszym językiem.

Liczbę więc powyższą uzasadniają dostatecznie żądanie Polaków szlacheckich, żeby utworzone w Cieszynie osobne gimnazjum z polskim językiem wykładowym. Nie wątpimy, że poselstwo Świeży poczyni w Wiedniu starania, ażeby się już raz stało zadanie tej żywotnej potrzeby ziemiaków naszych na Śląsku. Ale głos jednego posła przebrzmiał bez echa jak wołanie na puszczy, jeżeli nie znajdzie poparcia u posłów polskich z Galicji, na których spoczywa święty obowiązek bronięcia naszych praw narodowych względem na granice terytorjalne. Wszak sercu Polaka każda pięćdziesiąta część polskiej jest drogą!

Ministerstwo zatwierdziło dwie znaczniejsze budowle wodne: na Wiśle pod Zadusznikami kosztem 4000 złr. i na Sanie pod Sieniawą kosztem 13.000 złr. Do ostatniej budowli obszar dworski w Sieniawie przyczynia się kwota 3.000 złr.

Z rokiem bieżącym kończy się okres (1883—1885), w który Ministerstwo rolnictwa zapewniło krajowemu Biurowi melioracyjnemu roczną subwencję ze Skarbu państwa w kwocie 1000 złr. Obecnie nadeszło z tegoż Ministerstwa wiadomości, że taka sama subwencja ze Skarbu państwa za pewnością zostanie krajowemu Biurowi melioracyjnemu na dalszy szereg lat. Znaczenie podwyższenie subwencji państwowej w stosunku do ciągłego wzrostu wydatków z funduszu krajowego na utrzymanie Biura melioracyjnego, uznał minister rolnictwa na razie niemożliwym, oświadczył jednak równocześnie, że gotów jest poprzeć stowarzyszenie do każdorazowej wykazanej potrzeby faktycznej i w miarę stojących Rządowi do dyspozycji środków finansowych na cele podobne (w tytule budżetowym „kultura krajowa”) do roboty melioracyjnej, które nie są podejmowane na podstawie ustawy państwowej (melioracyjnej) z dnia 30. lipca 1884 r. i tem samem nie są dotowane z państwowego funduszu melioracyjnego. Subwencje przyrządzone udzielone będą pod warunkiem, że jak się to już praktykuje w innych krajach koronnych, Rządowi zapewniony zostanie odpowiedni wpływ na projekty techniczne, kosztorysy i sposoby przeprowadzenia projektowanych robót melioracyjnych. Jeżeli dotychczas na cele rolniczych melioracji w Galicji przyznawano ze Skarbu państwa stosunkowo mniejsze subwencje, aniżeli w innych krajach koronnych, to według powiadomienia ministra rolnictwa, należy to w części położyć na karb faktu, że dotąd nie przedkładał Rządowi pozytywnych żądań w tej mierze, w części zaś przypisać tej okoliczności, że Skarb państwa musiał stosunkowo oszczędzać dotacje budżetową zarządzić wielu niecierpiącym zwłoki potrzebom na polu kultury krajowej. Nie mówię tutaj wyraźnie Ministerstwo rolnictwa, ale wypływa to z ogólnej konstatacji finansowej, że nie rychło można będzie oczekiwać podwyższenia dotacji budżetowej na cele kultury krajowej, a tem samem i podwyższenia subwencji państwowej na koszty utrzymania krajowego Biura melioracyjnego.

Zatargi między mocarstwami europejskimi rozgrywają się obecnie w przeważnej części na terytorjum zauropejskim, licha cywilizacja „kolonialna” staje się głównym ich powodem. Zaledwie załagodzono spór między Niemcami a sułtanem Zanzibaru, a już nowe nieporozumienie tym razem między Niemcami a Hiszpanią spowoduje szereg not dyplomatycznych, których finałem będzie prawdopodobnie uświadczenie zasady „sila przed prawem.” Tym razem chodzi o jedną z wysp Karolińskich na oceanie Spokojnym.

Na tych to wyspach Niemcy poczynili liczne nabytki, zafatykując częstokroć flagę niemiecką tam, gdzie już Hiszpanie oddawna się usadowili. Ponieważ zaś w pobliżu równika najmniejsza wyspa na oceanie Spokojnym nieoszacowaną posiada wartość dla swej bujnej wegetacji, Hiszpania ani myśli o zrzeszeniu się swych praw do spornego terytorjum. A że Rząd hiszpański zamierza całkiem serjo bronić swych rzekomo istniejących pretensji, najlepiej świadczy fakt, że wysłał w stronę dwóch parowiec wojenne na Filipiny, znajdujące się w niedalekiem sąsiedztwie do wysp Karolińskich. (Karoliny na oceanie Spokojnym położone są na wschód od wysp Filipińskich pomiędzy 5 a 10 stopniem szerokości północnej. Składają się z 44 większych i mniejszych wyspek, obejmują zaś zaledwie 6 mil kwadratowych powierzchni. Mieszkańcy w liczbie około 30.000 należą do plemienia mikronezyjskiego. Wyspy Karolińskie odkryte zostały w r. 1526 przez Hiszpanów, którzy wraz z północno-amerykańskimi misjonarzami czynią tam starania około zaprowadzenia chrześcijaństwa).

Jeszcze jedna wiadomość — dotychczas jednak urzędowo niepotwierdzona — zastępuje na uwagę, mianowicie zajęcie przez Rosjan wyspy Quelpart położonej na południu od półwyspu Korei. Zajęcie i fortyfikowanie tej wyspy ma być odpowiedzią na zajęcie przez Anglików portu Hamilton.

Zajęcie stanowiska na tej wyspie daje Rosji dwa korzyści. Flota rosyjska w obszernych portach Tsetsu i Tatsienang przeszkodzi może nasamprzód wpłynięciu na morze Ochockie każdej nieprzyjacielskiej eskadry. Powtóre — co jest niemiernie ważne — Quelpart stanowi znakomitą podstawę operacyjną dla floty rosyjskiej przeciwko wybrzeżom chińskim, a nawet przeciw Pekinowi — temu „sercu państwa niebieskiego.”

Komunikat urzędowy o reformie Banku polskiego.

Dnia 28. z. m. ukazał się na naczelnem miejscu urzędowego ros. organu Ministerstwa Skarbu (*Wiestnik finansowy* nr. 30.) artykuł o reformie Banku polskiego w Warszawie.

Artykuł rzeczony jest przeważnie treści sprawozdawczej, przy końcu jednak zawiera parę zdań wyświadcających pogląd Ministerstwa na sam fakt reformy.

Przedewszystkiem znajdujemy historyczne przedstawienie postępowania Ministerstwa Skarbu. Reforma Banku polskiego zdecydowana była jeszcze w roku 1869-ym i stopniowo miała być wykonywaną. Pierwszym krokiem na tej drodze było postanowienie z dnia 24-go kwietnia roku 1870-go, w moc którego nastąpiła likwidacja następujących operacji Banku polskiego: 1. emisji biletów bankowych; 2. pożyczek na zastaw majątków ziemskich, zakładów przemysłowych i kosztowności; 3. kredytu pod weksle zabezpieczone na hypotekach. Likwidacja operacji emisyjnej ukończona została w roku 1876-tym, za 10 milionów emitowanych biletów nie było przedstawionych do wypłaty takowych na rubli 377,967, z których 153 tysiące zaliczono na fundusz rezerwowy, a resztę do kategorii zysków.

Likwidacja innych operacji ukończoną została dopiero w roku bieżącym, ponieważ: w początkach — przy końcu r. 1870 r. 1884

było: pożyczek na zastaw dóbr ziemskich . . . 947,992 6,020 zakładów przemysłowych . . . 2,034,110 49,620 weksli hipotecznych . . . 535,163 81

Nieruchomości, które stały się własnością Banku polskiego, wszystkie niemal z wyjątkiem części dóbr Lubartowa, zostały sprzedane na raty, których termin umorzenia przypada w roku 1909, suma zaś należności bankowych wynosiła po dzień 1-szy grudnia r. 1884-go rs. 1,306,981 kop. 70. Następnie sprawozdanie urzędowe obecnie wspomina o formach roku 1871 i 1875, które przekształciły operacje transferów i rachunków bieżących (*contocourant*) i przechodzi do scharakteryzowania działalności Banku przed reformą. Suma dyskontowanych weksli wynosiła do dnia 1. grudnia roku 1884:

	w Banku	w kant. prow.
rs. 22 mil., z których miejscowych . . .	8,4 mil.	12,1 mil.
na cesarstwo . . .	1,5	—
zagranych . . .	0,62	—
kredyt otwarty na rachunek bież. . .	5,26	1,46
kredyt za ewikcję towarów . . .	0,64	0,21
kredyt za ewikcję papierów proc. . .	0,41	0,29

Depozyta instytucji rządowych i kapitałów publicznych wynosiły z górą rs. 19 milionów, a depozyta osób prywatnych zaledwie rs. 780, dochód loteryjny rs. 277,796.

O rachunkowości Banku polskiego artykuł urzędowy powiada tylko tyle, iż była całkiem odmienną niż w Banku państwowym.

Sprawa nowego dziennika w Warszawie.

Dziennik Warszawski pisze: „W tych dniach osobnymi prospektami obwieszczone mieszkańcom Warszawy, jak również i innym miastom i wsiom Królestwa Pol-

skiego, o zamierzonym wydawnictwie nowej, codziennej gazety *Chwila*. Przy masie codziennych i periodycznych wydawnictw, wychodzących w Warszawie, zdawałoby się — jedno więcej! Zdarzyło się jednak, że wspomniane ogłoszenie rozgniewało znaczną część warszawskiej polskiej prasy i wywołało ciekawy objaw. Czytaliśmy z uwagą prospekt *Chwili* i doszliśmy do przekonania, że burzę w szklance wody wywołał poniższy ustęp:

„Wychodząc z zasady, że nie ma takiego położenia politycznego, w którymby dział nie można było, pragniemy przez wydawnictwo dziennika obudzić drzemiące w śnie niezdrowym społeczeństwo, zerwać z... polityką serca i... pracy organicznej, która tylko pewnej grupie ludzi pozwoliła zrobić wielkie fortuny... a natomiast popierać politykę rozumu... zrzeszonych ludów słowiańskich, zachowujących w tej olbrzymiej całości swą przyrodzoną odrębność... politykę szerokich horyzontów, podniosłych celów, szczytnych nadziei... łączącą się z okolicznościami.”

„Z czegoż więc ten gwałt powstał? Dla czego i co mianowicie nie spodobało się w powyższym prospekcie przedstawicielom tutejszego dziennikarstwa, znakomita większość której! donosząc czytelnikom o wydawnictwie *Chwili*, ani jednym słowem nie wspomniała o jej programie? O tem wszystkim można mieć niejaki — zresztą dość jasne — wyobrażenie, z następującej ironicznej uwagi, zamieszczonej w nr. 166 *Gazety Polskiej*:

„Dzisiaj wyszedł prospekt nowej codziennej gazety *Chwila*, która będzie wychodzić w Warszawie pod redakcją p. Walerego Przyborskiego. Prospekt ten zapowiada koniec polityki serca i polityki tak zwanej pracy organicznej, która — jak objaśniono w prospekcie — tylko pewnej grupie ludzi pozwoliła robić dobre interesy i obojętnością społeczeństwo.” Za to *Chwila* popierać będzie „politykę związków narodów słowiańskich, jednym słowem politykę szerokich horyzontów.” Będzie to zatem — program „szerokiej natury.”

„Nie rozumiecie zapewne wyrażenia „szeroka natura”. Nieznany wam; żargon polskiej żurnalistyki, polskich redakcji? „Szeroka natura” — to ruski to Moskall! W danym zaś razie *Gazeta Polska* uprzedza swoich prenumeratorów, że *Chwila* to dziennik podejrzany i przestrzega, by się nie zapisywali na to wydawnictwo, lecz pozostali wiernymi *Gazecie Polskiej*, której nikt chyba nie zarzuci, żeby miała na widoku „szerokie horyzonty”.

To jeden fakt, a teraz zobaczmy drugi. W nr. 167 *Dziennika dla Wszystkich*, zrobiona była wzmianka o wydawnictwie *Chwili*, wraz z dotychczasem kilku sympatycznych słów do nowego organu polskiej prasy. W następującym zaś numerze tegoż dziennika, redakcja umieściła takie ostrzeżenie:

„Reklama w formie dziennikarskiego artykułu o prospekcie *Chwili*, podana w numerze 168-ym, wkładała się do szpału *Dziennika* bez wiedzy głównego redaktora. Nadużycia tego dopuścił się zajęty przy piśmie naszym p. Stanisław Przyborski, brat przyszłego wydawcy *Chwili*, wskutek czego został z redakcji naszej usunięty.”

W dalszym ciągu *Dziennik*, omawiając znane zajęcia w redakcji *Dziennika dla Wszystkich*, mówi:

„I po cóż to wszystko? Czyż nie jest to nowym i jaskrawym dowodem, że każde odstąpienie od programu przyjętego przez tutejszą polską prasę, poczyni się za zdradę, na którą odpowiada się złośliwym milczeniem, ironią lub napadami, o ile ja można sformułować! Liczylibyśmy, prawdę powiedziawszy, że tutejszy organ liberalny i demokratyczny *Pravda*, zdobyłby się na wypowiedzenie niepodległego zdania, natomiast spotkałbyś tylko następującą wzmiankę: „W październiku wychodził tu zacznie dziennik *Chwila*...”

„Oprócz tych kilku kropek nie znajdujemy dalej ani słowa. Dziwne to, bardzo dziwne i nie oczekiwane zjawisko! Spodziewaliśmy się czegoś więcej od *Pravdy*, a tymczasem nie wzmiankuje ona nawet jakieś stosunki łączące ją będą z *Chwilą*.”

„Widocznie postanowiono zamilczeć na śmierć nową gazetę. Nasi czytelnicy nie zapomnieli zapewne, iż prasa tutejsza zamilczała też listy ultramontanów — katolika, wypowiadające gorzkie słowa prawdy prasie i społeczeństwu.”

„Program *Chwili* nie jest wprawdzie dość jasny, ale zapowiada ona wyrażenie, że budzić będzie z niezdrowego snu swój naród, że prześledować będzie frazesy o organicznej pracy, że naprzeciw polityki serca — wystawi politykę rozumu. Za to wyrzeczono nad jej kolebką: „pereat — anathema!”

Polska intryga.

Czy w istocie pomimo twierdzenia nieprzyjaciela nam oboru, że Polska zamazana z karty Europy, jesteśmy tak straszni, pisze *Reforma*, że najmniejszy krok, najmniejszy objaw życia z naszej strony, bywa śledzonym w Prusach i w Rosji i nazwany szkodliwym dla ich państwa ruchem narodowym polskim? Wszak to, co się dzieje w „ładzie przyszłego Królestwa”, w „gnieździe jagiellońskich idei”, trapi i męczy tak dalece naszych „najszerzej rozciągniętych”, że zaraz powstaje w całej prasie niemieckiej i rosyjskiej krzyk tak wielki, jak gdyby w istocie władze ich państwa były zagrożone. Teraz krzyk ten powstał z powodu grotterowskiej wystawy a włączono zaraz do tej kwestii i muzeum Ossolińskich we Lwowie, jako instytucję szkodliwą dla Rosji. Wystawa grotterowska jest zamachem przeciwo potęgę moskiewską! Twórcy tej wystawy, jako też założyciele muzeum Ossolińskich, nie wiedzieli zapewne, iż stali się prostymi narzędziami

„polskiej intrygi”. Dowiedzieliśmy się o tem ze słów korespondenta z Krakowa do *Kijewlanina* i do *Moskwy*. *Wiedm*, który jeżeli już nie mógł odcenić należyte myśli, wyrażonej w innych arcydziełach Grottera, to przecież powinien go być uderzył wyraz powszechnie głębokiej filozofii, zawarty w serji „Padółu leż”, będącej własnością cesarza. Uderzył go tylko zbroje rosyjskiego żołnierza, zawieszona na krzyżu, uderzył go wystąpienie do Syberji i okrutny wyraz strazy rosyjskiej. Więc Rosjanie są tak dzikimi? zapytuje naiwnie. Gdy świat cały, przyjaciele i nieprzyjaciele nasi, widzieli wielkość pomysłu, gdy orzekli że „Wojna” jest dziełem światowem i wybornym wyrazem XIX. wieku, Rosjanin widział tylko „Kartuiki” (obrazki) wyrażające niechęć do Rosji i wzbudzające w Polakach nienawiść do Rządu rosyjskiego. Przecież artysta uchwycił naturę na uczynku, spisał wierną, a bolesną kartę bieżących dzieł i z tego powodu jego arcydzieło jest narodowem i jest naszą historyczną prawdą. Nie fantazja to więc, ani jak powiada mądry korespondent, dzieło „polskiej intrygi”.

Nie zwrócilibyśmy może uwagi na słowa przejeźdnego korespondenta, który bawi się w opisywanie rzeczy mu nieznanych, gdyby nie ta okoliczność, że korespondencja jego została umieszczona w *Kijewlaninie*, w *Moskwie*, *Wiedom*, w *Sankt. Petersburg*, *Wiedom*, a powtórzona w wyjątkach przez inne rosyjskie dzienniki. Gadaninę podobną jak owa korespondencja, czyta cały naród rosyjski i wierzy tej „intrydze polskiej” o której codziennie niesumieśni publicyści szeroko rozprawiają. Podajemy więc kilka wyjątków tej korespondencji w tłumaczeniu; bo zasługuje na to, aby figurowała pośród rzadkich curiosów.

W Krakowie — pisze korespondent — otwartą została wystawa dzieł zmarłego przed 17 laty malarza polskiego Grottera. Figurują tam tendencyjne przedmioty, jak jedenaście rysunków, noszących ogólny napis „Wojna” albo „Padół leżący”. Te jedenaście rysunków, zajmują na wystawie pierwsze miejsce i są własnością cesarza austriackiego. Utworzone zostały w r. 1867. Pomiedzy nimi n. p. znajduje się jeden rysunek, wyobrażający otarż i krzyż, na którym wiszą pasy i zbroje rosyjskiego żołnierza. Widocznie, że artysta chciał przedstawić dzikość Rosjan i ich stosunek do polskiej katolickiej świątyni a może być i to, że rozpięty na krzyżu Chrystus, ma wyobrazić Polskę ukrzyżowaną. Dalej siedm rysunków należą do hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego i przedstawiają Warszawę w r. 1861 jako też różne epizody polskiego w Warszawie (sic) powstania. Tu n. p. jest rysunek „wdowy i sieroty”, „zamknięcie kościołów”, „chłop ze sztandarem” idący ze szlachtą na czele procesji. Potem następuje sześć rysunków, nazwanych „Litwą” (Lituania). Znajdujemy tu i przysięgę powstańca i jakies zjawienie się ducha człowieka, zabitego na polu bitwy. Pomiedzy innymi jest „Polska ukrzyżowana” rysunek z r. 1862 wyobrażający Polskę w kształcie kobiety ukrzyżowanej. Dalej „Syberyjacy” t. j. zesłani Polacy wyrabiają krzyż dla zmarłego w Syberji roduka. „Pochód na Sybir”, gdzie wystawiony szereg Polaków wysłanych a przy nich rosyjscy żołnierze mają zwierzęcy wyraz i t. d. Jeden rysunek przedstawia rozstrzelanie powstańca. Ukazany leży na ziemi, ciało jego objęła dziewczę odziana w żałobę; na przodzie stoja rosyjscy żołnierze — nierzadkie kary. Twarze żołnierzy strasne i w tej nawet wielkiej chwili wyraz ich jest apatyczny, jak powinien być u „Moskali”, którzy, według teorii Polaków, nie są Słowianami. Jeden z oficerów odwrócił się od tej sceny, drugi zaś patrzy dziko i złowrogo, lecz nie ma śmiałości przystąpić do dziewczyny.

„Wszystko to nie nowość — odzywają się *Sankt. Petersburg*. *Wied.*, lecz byłoby ciekawem wiedzieć, dla czego odnowiono wystawę starych obrazów mało znanego malarza? Czy nie dla dania nauczki koryfeuszom polskiego malarstwa a Matejce, który niedawno temu zmuszony został złożyć godność prezesa akademii sztuk pięknych?”

„*Sankt. Petersburg*. *Wiedom*, ciekawo wiedzieć dla czego urządzono tę wystawę? Odpowiedź łatwa, zamyka się w słowach „intryga polska”, dla której zapewne i „Wojna” dostała się do Sukiennicy.

Opis Muzeum Ossolińskich zasługuje także na uwagę. Uderzył korespondenta, obok pamiątek Sobieskiego, Batorego, Kościuski, zdarte z Wilna ańsze, noszące słowa „nie wolno mówić po polsku!” nalepione przez Murawiewa. Rosyjskie dzienniki komentując to, dodają do siebie, że „Polacy bawia się jak dziećmi!”

„Widzimy z tego wszystkiego, jak nadzwyczaj mierny jest poziom sądów rosyjskich o świecie polskim. Przecież kiedy taka groźna jest ta „intryga polska”, to zasługują na bliższe wystudowanie; na poznanie, choćby pierwszeli lity stonków polsko-rosyjskich. Czy wasza ignorancja, jest także wpływem „intrygi polskiej”? O owoem zaś złozeniu przez Matejkę „godności prezesa polskiej Akademii sztuk pięknych” — mogłoby już raz dzienniki rosyjskie przestać bając. Wszak kilkakrotnie przypominano im, że 1. Matejko nie jest prezesem Akademii, lecz dyrektorem szkoły sztuk pięknych—2. że godności tej nie złożył ale piastuje ją dotąd, i o ustąpieniu z niej mowy nie ma.

Parafje, osady, stacje misyjne i duchowieństwo polskie w Stanach Zjednoczonych Ameryki w r. 1885.

(Ciąg dalszy.)
I. Dyceja Alton (Stan Illinois).
1. *Radom* (Washington Co. III.) Kościół św. Michała, ks. Urban Stanowski, prob.
2. *Ashly* (Washington Co. III.) Kościół św. Ignacego, stacja misyjna, zawiadywana przez ks. Urbana Stanowskiego.

II. Dyceja Brooklyn (Stan New York).
Brooklyn City. Kościół św. Kazimierza (Lawrence and Tillary Str.) ks. S. Marcinkowski, proboszcz.

III. Dyceja Buffalo (Stan New York).
1. *Buffalo City*. Kościół św. Stanisława (Townsend and Peckham Str.) ks. Jan Pitas, a ks. A. Klawitter, asystent.
2. *Dunkirk* (Chautauqua Co. N. Y.) Kościół św. Jacka, ks. Wiktor Lebiecki prob.
3. *Hubeck* (Erie Co. N. Y.) Kościół św. Stanisława, stacja miss., zawiadywana przez ks. W. Lebieckiego, jak wyżej.

IV. Dyceja Cleveland (Stan Ohio).
1. *Cleveland City*. Kościół św. Stanisława (Tod and Forman Str.) k. A. F. Kolaszewski, proboszcz.

2. *Berea* (Cuyahoga Co. O.) Kościół św. Wojciecha, ks. N. Kosiński, prob.
3. *Toledo*. (Lucas Co. O.) Kościół św. Antoniego (Brown Str.) ks. M. F. Orzechowski, prob.
4. *Toledo* (Lucas Co. O.) Kościół św. Jadwigi (Dexter Str.) ks. Winc. Lewandowski, prob.

V. Dyceja Detroit (Stan Michigan).
1. *Detroit City*. Kościół św. Wojciecha (St. Aubin Avenue) ks. Dom. Kosiński, prob.
2. *Detroit City*. Kościół św. Kazimierza. (23 and Myrtle Str.) ks. P. Gutowski, prob.
3. *Parisville* (Huron Co. Mich.) Kościół Niepok. Początku. N. P. M., ks. Konst. Domagalski, proboszcz.

4. *Post Austin*. Osada polska przy niemieckim kościele, stacja miss., zawiadywana przez ks. K. Domagalskiego.
5. *Sand Beach*. Osada polska, stacja misyjna, zawiadywana przez ks. K. Domagalskiego.

6. *Adrian*. (Lenawee Co. Mich.) Kościół św. Józefa, ks. Kaz. Rohowski, ze Zgrom. Przenaj. Kłwi.

7. *Klasztor SS. Felicianek* polskich. Nowicjat, szkoła, ochronka. (St. Aubin ave. Detroit). W. Matka Monika, przełożona, ks. J. Dąbrowski, kapelan.

8. *Detroit City* (St. Aubin Ave.) buduje się seminarjum polskie, założyciel ks. Józef Dąbrowski, a ks. Jaworski, pomocnik.

VI. Dyceja Erie (Pensylwania).
Erie City. Kościół św. Stanisława (13 and Wallace Str.) Stacja ta nie ma stałego pastera.

VII. Dyceja Fort Wayne (Indiana).
1. *Otis* (Laporte Co. Ind.) Kościół N. P. Marji, ks. Urb. Kaszkiwicz, prob.
2. *Sout-Bend*. Ind. Kościół św. Jadwigi, ks. W. Czyżewski i ks. M. Lanth ze Zgrom. św. Krzyża.

VIII. Dyceja Galveston (Stan Texas).

1. *Anderson*. (Grimes Co. Tex.) Ks. A. Łaski, prob.
2. *Bryan Prastos* (Co. Tex.) Tenże sam.
3. *Bremond* (Robeston Co. Texas) ks. K. Polyański, prob.
4. *Fayetteville* (Fayette Co. Texas) ks. J. Chromczyk, prob.

5. *Waverly* (Walker Co Texas), ks. W. Wilimowicz, prob.

IX. Dyceja Grand-Rapids (Stan Michigan).
1. *Grand Rapids City*. Kościół św. Wojciecha, ks. M. Matkowski, prob.

2. *Bay City*, kościół św. Stanisława, ks. vacat.

3. *East Saginaw*, osada polska przy niemieckim kościele, odwiedza ks. K. Domagalski.

4. *Manistee* (Manistee Co. Mich.) Kościół św. Józefa, ksiądz vacat.

5. *Alpena* (Alpena Co. Mich.) Kościół N. P. Marji, ksiądz vacat.

6. *Posen* (Presque Isle Co. Mich.) kościół św. Kazimierza ks. A. Bogacki, prob.

X. Dyceja Green Bay (Wisconsin).
1. *Eaton* (Brown Co Wis) Kościół św. Cyryla i Metodego ks. vacat.

2. *New Deumark* Kościół św. Trójcy ks. vacat.

3. *Princeton* (Green Sake Co Wis) Kościół św. Jana ks. E. Słowikowski prob.

4. *Kewaunee* (Kewaunee Co. Wis) Kościół św. Jadwigi ks. vacat.

5. *Two Rivers* (Manitowoc Co. Wis) Kościół św. Łukasza gminy polska, francuska i niemiecka razem, ks. M. Welbes, prob.

6. *Wausan* (Marathon Co. Wis). Kościół N. P. Marji gminy: polska, francuska, angielska i niemiecka razem, ks. A. Richard, prob.

7. *Polonia* (Portage Co. Wis). Kościół N. Serca Jezusa ks. N. Grabowski, prob.

8. *Hul* (Portage Co. Wis). Kościół św. Kazimierza ks. Jan Czarnowski, prob.

9. *Seymour* (Outagamie Co. Wis). ks. Preszyński, proboszcz.

10. *Sterens Point*. (Portage Co. Wis). Kościół św. Szezezana, ks. A. Lex.

11. *Stockton* (Portage Co. Wis). Kościół św. Jana Kantego. Misja, ks. A. Lex, prob.

12. *Menasha* (Winnebago Co. Wis), Kościół N. P. Marji, ks. A. Schabert prob.

13. *Hoffpark* (Schawano Co. Wis). Kościół św. Wojciecha, Misja, ks. Preszyński z Seymour. (Dok. nast.)

Sprawy zagraniczne.

Rosja. Do Kraju piszą z Samary: „Po zamknięciu dla osób pochodzenia polskiego możliwości otrzymania posad rządowych w miejscach ich rodzinnych, znaczna ilość młodzieży naszej, po uzyskaniu stopni naukowych, pusza za się w głąb Rosji, poszukując chleba i jakiegokolwiek stanowiska. Ale i tu, w ostatnich czasach uprzedzenie i rozbudzona przez pewne gazety niechęć ku polskości, utrduia bardzo pozyskanie posady rządowej, choćby w najdalszych kresach rozległego państwa; ci zaś ze szczęśliwszych, którzy to osiągnęli, rzadko kiedy mogą nadzieję awansu, pomimo, że zdolności Polaków, ich pracowitość

i sumiennosc w pełnieniu obowiązków, nigdy przez Rosjan nie były i nie są kwestionowane. Pomimo takiego stanu rzeczy, niektóre gazety rosyjskie nie przestają twierdzić, że Polacy są z krzywdą dla Rosjan faworyzowani w służbie rządowej w cesarstwie. Odpowiedzieć na to mogą fakty, wzięte ze stosunków Ministerstwa sprawiedliwości. W Cesarstwie, Królestwie i na Kaukazu jest 10 Izb sądowych i 80 sądów okręgowych. Na posadzie prezesa sądu znajdujemy jedno tylko imię polskie na dalekiej północy; na urzędzie prokuratora — ani jednego; na stanowisku członków Izby i Sądów, jakoteż towarzyszy prokuratorów z ogólnej liczby 1,500 osób, znajduje się zaledwie osób do 80 (nie licząc urzędników w sądach Królestwa polskiego), czyli po jednym prawie na Sąd każdy; dopiero na najniższych posadach, zwłaszcza w guberniach: astrachańskiej, orenburskiej, ufińskiej etc., znaleźlibyśmy nieco wyższą liczbę naszych rodaków...

Jako ogłoszone, pozyskane przez Rosję postępnymi jej w Azji środkowej, Mosk. Wiedom. przytaczają następujące wyrazy, pisane z Samarkandy do gazety Szems: „Wiadomość, że cesarz zamierza przyjąć tytuł imperatora Azji środkowej, nie mogła nie wywołać trwogi na dworach chińskich i bucharskich; dopatrzone w tem bowiem dowodu, świadczącego, że w Petersburgu na serjo myślą o przyłączeniu wszystkich prowincji, leżących między granicami chińskimi a afgańskimi, a więc w ich liczbie Chiny i Bucharję. Mówią także, że od Mussafery, chana bucharskiego, zabrane zostały oznaki królewskie Tamerlana, to jest przyłbica, puklerz i miecz. Za to ludność sama Azji środkowej raduje się bez miary na myśl, że cesarz ma zamiar ogłosić się cesarzem Azji środkowej; ma bowiem nadzieję, że wówczas cesarz zagaśnie od Chin zwrotu prowincji, które wchodziły w skład państwa Tamerlana, a które dotąd jeszcze załudnione są wyłącznie przez prawowiernych. Zresztą, wśród prawowiernych przechwile się legenda, że w czterysta lat po śmierci Tamerlana, tron jego zostanie wskrzeszony, a współ z nim i jego państwo, które będzie się rozciągało od Samarkandy do Delhi nad Gangesem”.

Stosunki w Indjach.

Hamid-Ali-cha, rodowity Indjanin, należący do jednego z znakomych rodów indyjskich, wydał niedawno w Londynie broszurę o wewnętrznym położeniu Indji i stosunku ludności indyjskiej do Anglików. Petersburgska Wiedomostki zamieszczają treść tej ciekawej broszurki i tak o niej mówią: „Indyjski publicysta, który wiele przebywał w towarzystwie londyńskim, jest wielkim rusofobem. Rosji nienawidzi i naturalnie podziela wszelkie obawy Anglików co do tajemnych zamiarów północnego niedźwiedzia i dążeń moskiewskich barbarzyńców do zawiadania ogromną jej ojczyzną. Cała ludność, wszyscy indyjscy książęta-wasale, według jego widzenia rzeczy, wspólnie z nim nienawidzą Rosji i gotowi są przeleć ostatnią kroplę krwi dla chwały oręża angielskiego. Z zewnętrznej więc strony Anglia nie ma powodu obawiać się o Indję. Gdyby nad brzegami Gangesu pokazał się zewnętrzny wróg, Anglicy znaleźliby po swojej stronie całą ludność krajową i chodby Aljbonu nie zagraża najmniejszej choćby niebezpieczeństwu. Ale pomimo to w Indjach jest wzburzenie i ze strony wewnętrznej, Indje nie przedstawiają z angielskiego punktu widzenia pocieszającej idylli. Miejsce ludność nie bardzo miłuje Anglików i lubo żywi dla nich „uczucie szacunku połączone z uczuciem strachu”, to przecież bynajmniej nie jest skłonnością do „znoszenia nadal niewolniczego i zachwale samowolnego z nią obchodzenia się”. Hamid-cha powiada, że w Indjach Anglicy zmieniają się nie do poznania. W Londynie są przeciwni, uprzejmi, ludcy; w Bombaju stają się nie do zniesienia. Nawet drobni urzędnicy, jakby sobie postawili za zadanie obrazić na siebie i uciemięczać ludność. Jeżeli (temi słowy zamknięta Petersburgska Wiedomostki swoje uwagi) w takim świetle stosunki anglo-indyjskie przedstawia „znakomity Indjanin”, skłonny do patrzania przez różowe okulary i w Londynie wszelkimi środkami pieszczony, to łatwo sobie wyobrazić, jaką nierawie w samej rzeczy ku ciemniejszy żywici musi masa coraz bardziej rozbudzającej się pracowitej i wcale niegłupiej ani dzikiej ludności miejscowej.”

KRONIKA.

Lwów dnia 18. sierpnia

Wiadomości osobiste. Wczoraj przyjechał do Lwowa, z letniej rezydencji, ks. arcyb. S. Sembratowicz, ażeby wziąć udział w uroczystościach kościelnych, które odbywały się dziś z powodu rocznicy urodzin cesarza. — Bar. Jork asch-Koch, wiceprezydent krajowej Dyrekcji Skarbu, powrócił z Kissingen, gdzie bawił na urlopie i objął urzędowanie. — Hr. Alfred Potocki bawi od kilku dni w Krzeszowicach i pozostanie tam przez bieżący tydzień.

Nekrologia. W Poidiers we Francji, zmarł wychódca polski z 1831 r., urzędnik tamtejszej prefektury Karol Michał Rozniewski.

Kalendarz. Środa (19.): Benigny p., Marjana — Bolesława. Wschód słońca o godz. 5. min. 6, zachód o godz. 6. min. 58.

Kalendarz myśliwski. W sierpniu wolno polować na ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Urodziny cesarskie. Dziś jako w dzień urodzin cesarza, odbyły się uroczyste nabożeństwa w kościołach archikatedralnych obu obrządków, na których widzieliśmy naczelników władz rządowych i autonomicznych.

Garnizon tutejszy wysłuchał na błoniach Janowskich mszy polowej, odprowadzonej w unyślenie na ten cel ustawionym namiocie.

Wczoraj wieczorem, jako w wigilię uroczystości, odbył się wielki capstrzyk, w którym wzięły udział wszystkie tutejsze oddziały wojskowe.

Po południu odbył się na strzelnicy wojskowej wielki festyn oficerski w połączeniu ze strzelaniem o nagrody.

Z życia towarzyskiego. W sobotę wieczorem odbył się w kościele OO. Kapucynów w Krakowie ślub p. Karola Hoscha, właściciela dóbr Witawnowie w powiecie Wadowickim, z panną Bolesławą Łasińską, córką p. Franciszka Łasińskiego, właściciela dóbr Przybórow w powiecie Bocheńskim i p. Antoniny z Dzielskich.

Dnia d. 15. b. m. odbył się w Topolnicy (za Samborem) ślub p. Karola Skibińskiego, docenta politechniki z p. Herminą Maszkowską, córką prof. Politechniki lwowskiej.

W sprawie szkolnej. Ministerstwo oświecenia zezwoliło, aby nauka nadobowiązkowych przedmiotów: języka francuskiego i śpiewu w szkołach średnich naszego kraju odbywała się jeszcze w roku szkolnym 1885/86 w sposób dotychczasowy.

O śp. Wincentym Przybylskim, emer. radcy skarbowym, który zmarł w Krakowie dnia 4. bm., tknięty apopleksją, pisał do Reformaty z Lwowa: Zmarły urodził się w r. 1820 w Zatorze, z rodziny mieszczańskiej. Po ukończeniu szkół gimnazjalnych z postępem celującym, wstąpił do seminarium duchownego w Tarnowie. Przyszył zawód nie odpowiadał jego powołaniu, to też wystąpił, będąc już na czwartym roku. Burzliwe czasy przed rokiem 1848 ogarnęły cały jego umysł: z młodzieńcem poświęceniem i sercem pełnym szlachetnych zapalów, rzucił się w wir ówczesnych wypadków i brał w nich bardzo żywy udział razem z ministrem p. Ziemiańskim i p. Smolką. Sejmicy przez policję, dostał się do więzienia w Tarnowie, gdzie blisko dwa lata przebywał. Po wyjściu z murów więziennych ukończył wydział prawnicy w Krakowie, poświęcając się ze szczególnym zamiłowaniem studiom ekonomicznym. Następnie wstąpił do Dyrekcji Skarbu we Lwowie i tu dosłużył się stopnia radcy. Odbarzony niezwykłymi zdolnościami, wyborny znawca stosunków ekonomicznych Galicji, otrzymał kilka pochwał z Ministerstwa za przeprowadzenie wielu zawiłych spraw finansowych. Nie został jednak nigdy śp. Przybylski biurokratą. Odbarzony charakterem żelaznym i niezmąlkłą wolą, nie ugiął nigdy przed nikim karku, przeciwnie — w obronie praw kraju występował nieraz śmiało i ostro. Kiedy bowiem, mimo przywrócenia praw językowi polskiemu, germanizm zaczął się znów walczyć z Dyrekcją Skarbu, on pierwszy i jedyny wystąpił ostro przeciw temu. Odtąd walczył w tej sprawie przez całe życie niestannie i nieraz spotykał go za to szykany, które jednak śp. Wincenty znosił z objętością prawdziwego filozofa. Gorącej miłości ojczyzny, jaką palił od pierwszej młodości, nie zdołał ożbić żadne przeciwności, ani zawoly, jakich doznał w życiu. Już na pensji będąc, wystąpił raz jeszcze w obronie praw naszego języka, kiedy Dyrekcję skarbową w Kolomyi i Stanisławowie zamieściły ogłoszenia w Gazecie Lwowskiej tylko w języku niemieckim.

Galic. krajowa Rada szkolna wypracowała przeciw szerzeniu się chorób zaraźliwych w szkołach projekt, który Ministerstwo oświecenia zatwierdziło.

Stypendjum z fundacji Ożańskiej, założonej przez śp. Marcelgo Wincentego Leopolda 3 imion Terleckiego, o rocznych 150 złr., nadał Wydział krajowy uczniowi 4. klasy gimnazjum w Przemyśle, Janowi Terleckiemu.

Do intronizacji ks. biskupa Pełesa na biskupstwo w Stanisławowie, odbędzie się tamże po raz pierwszy święcenie kapłanów obrz. gr.-kat. Do tego aktu uroczystego przystąpią następujący ukończeni teologicznie: Bazyl Chlebowicki, Aleksander Kapustynski, Włodzimierz Karatnicki, Jan Kocerzyński, Jan Lewicki, Antoni Lehinowski, Bazyl Ostrowski, Aleks. Rudelski, Jakób Serbiński, Aleks. Sobolewski, Seweryn Strzelbicki, Grzegorz Feduk i Marek Szankowski.

Magistrat lwowski, w skutek odezwy tutejszej administracji podatkowej z dnia 4. bm., podaje do wiadomości pp. właścicieli i administratorów domów, że fasje do wymiaru podatku domowo-czynszowego na rok 1886 mają być złożone do końca sierpnia br. w protokoł podawczym administracji podatkowej, przy placu Cłowym 1. i, drugie piętro, od godz. 8. rano do 2. po południu. Fasje, nieprzedłożone w terminie będą ściągane w drodze przymusowej przez nałożenie grzywny, a ewentualnie przez sporządzenie takowych z urzędu na koszt właściciela domu. Druków na fasję i na topograficzne opisanie domu dostać można w ekspedycie administracji podatkowej.

Do Rady powiatowej mościńskiej, przy wyborze uzupełniającym z grupy mniejszych posiadłości, wybrany p. Edward Dudziński, przełożony obszaru dworskiego.

System parowy wypróżniania dołów kloacznych we Lwowie w życie w Krakowie około 1-go października rb. Przyrzady doń potrzebne są już na ukończeniu. Pomijając ważne względy sanitarne, które Radę miejską skłoniły na tem polu gospodarstwa gminnego — jak pisał Czas — zwracamy uwagę właścicieli gruntów uprawnych, osobliwie w pobliżu Krakowa, iż przez zaprowadzenie nowego systemu, o którym mowa, następuje się sposobność do zaopatrywania się w najcenniejszy nawóz do uprawy ziemi, dotychczas zwykle marnowany. Potrzeba tylko, by albo każdy z osobna, albo razem zawiązawszy spółkę, sprawili sobie odpowiednią beczki z wozami, zastosowane do przyrzadów pneumatycznych miasta Krakowa. Według rozbiór chemiczny, dokonanego na żądanie kilku właścicieli ziemskich, mieści się w jednym metrze sześciennym nieczystości kloacznych średnio, nie uwzględniając czarnego osadu, zagranica najbardziej do uprawy poszukiwanego, w kiloeqramach azotu 9-4, tlenku potasu 2-5, kwasu fosforowego 6-3. Z tego obliczyć można było łatwo wartość dla uprawy ziemi. Podobno gmina krakowska zamierza porobić właścicielom ziemskim, chcącym zabierać z miasta nieczystości kloaczne, nowym systemem pneumatycznym wydobywane, jak największe ułatwienia, byleby nie dopuścić do marnowania tak cennego dla roli materiału. Zbyteczna dowodzić, iż dobra uprawa wpłynie znakomicie na produkcję ziemi, a tem samem podwyższy znaczenie jej wartość.

Z powodu zaraźliwych chorób bydłych, które pojawiły się w kilku miejscowościach wśród okoliczności, wzbudzających obawę, że w braku czujności mogłyby zjadł powstać klęska znacząca dla gospodarstw wiejskich, władze polityczne powiatowe otrzymały wezwania, aby bezwzględnie wydały potrzebne zarządzenia zaradcze. Zandarmem otrzymała wszędzie polecenie, aby pod względem paszportów bydłych, dozoru nad targami na bydło i stadami, pędzonymi przez większe przestrzenie kraju, przy każdej sposobności przekonywała się, o ile przepisy weterynaryjno-policyjne są wykonywane, a osoby, dopuszczające się przekroczenia tych przepisów i zarządzeń na tej podstawie wydanych, podlegały do odpowiedzialności.

Samobójstwo. Marjan Wrosczyński, dzierżawca dóbr Teofilki, w powiecie brzeżańskim, odebrał sobie życie wystrzałem ze strzelby myśliwskiej; powody samobójstwa nieznane.

Zuchwały oszust, Bolesław Berecki, o którym donosiliśmy, że wyłudził u tutejszego właściciela składu fortepianów p. Ludwika Marka, oraz na szkole p. Bolkowej dwa kosztowne fortepiany, zaś od trzech starszackich kupców meble, został dnia 12. bm. przez policję w Wiedniu przytarty. Do Wiednia przybył on pod nazwiskiem Antoniego Nowickiego wraz ze swoją żoną i dwójkiem małych dzieci. Oszust nazywa się wła-

ściwie Antoni Plantowski, pochodzi z Libiszowy, powiatu Opoczno, gubernji Radomskiej i jako nielegalnie tu przybywający obokrajowiec, będący zarazem poszukiwany o oszustwa dokonane w Warszawie, został przez tutejszą policję dnia 2. maja br. z granic państwa austriackiego wydany i był wówczas do granicy rosyjskiej przez Brody odstawiony.

Oszustwo szewskie. W jednym z tutejszych większych warsztatów szewskich, odkryto oszustwo od dłuższego już czasu przez kilku czeladników praktykowane. Otrzymywali oni mianowicie do roboty przykrojone obrobione skóry na bucki, które wymieniali następnie na materiał daleko gorszy robiąc na tem wcale dobry interes. Oszustwo to praktykowane przez czas dość długi, wykrył właściel handlu dopiero onegdaj.

Znaczna kradzież popełniono onegdaj w mieszkaniu pani Domieli Kistryn. Z zamkniętej komody skradziono przeszło 200 złr. — Podejrzanie pada na służącą, która następnego dnia się ułotniła.

Rabunek. Wawrzyniec Mroszczyk, właściciel z Darowic, powracając w dniu 3. bm. o godz. 9. wieczorem z jarmarku, został na drodze pomiędzy Młodowicami i Darowicami przez trzech nieznajomych napastników opadnięty i obrabowany, mianowicie z gotówki w kwocie 20 złr. Ponieważ napastnicy napadli Mroszczyka z tyłu i twarzą na ziemię rzucili, a następnie po dokonanej zbrodni uciekli, obrabowany nie był w stanie złośliwców opisać. Śledztwo zarządzone.

W kopalni nafty dr. M. Fedorowicza w Siarach, a mianowicie w szachcie na Kamieniu, nastąpiła w tych dniach eksplozja gazów, skutkiem czego 5 robotników, zajętych przy szachcie, tużdział dwie osoby, przechodzące koło niego, doznały ciężkiego poparzenia. Według dochodzeń, prawdopodobną przyczyną eksplozji było nierozważne użycie maszyny parowej do roboty w chwili, w której nader silnie nagromadziły się gazy w szachcie; o wypadku tym zawiadomiono Prokuratorję państwa w Nowym Sączu.

Zwłoki chłopca 15-letniego znalazłono w Dniestrze, na obszarze gminy Kutyska, w pow. tłumackim. Dochodzenie wykazało, że chłopiec ten pochodził z Tomierza, pow. stanisławowskiego, a gdy na zwłokach jego nie znalazłono żadnych oznak gwałtownej śmierci, zarządzone ich pochowanie.

Strzał do dzika. Włościanie z Bukowny, w powiecie tłumackim, Jakób Umalto i Jakim Łohaza, urządzili sobie obławę na dziki w lesie gminnym, przyczem Łohaza strzelił do dzika, ściganego przez Umalto, tak nieszczęśliwie, że zamiast zwinąć ciężko postrzelili swojego towarzysza. Wypadek ten jest przedmiotem dochodzenia sądowego.

Wykaz inspekcji Dyrekcji policji z 17. sierpnia. Skradziono 7 koszuł męskich i 6 damskich, 3 prześcieradła, 5 poszewek, 2 ręczniki, 2 obrusy i 3 par kalesonów łącznej wart. 25 zł., kluczy maszynowy wart. 5 zł., 2 radle miedziane i bajową spodnicę wart. 21 zł. — Zgubiono złoty medalion z fotogr. wart. 15 zł. — Znalezione białą spodnicę i papiery procesowe Ewy Kitel.

Kraków 17. sierpnia. Brzezi Wisty zapelniała po obu stronach od dnia onegdajszego bardzo liczną publiczność, albowiem nurek rozpoczął poszukiwanie zwłok porucznika Antoniego Podczaskiego. Nurek ten, sprowadzony przez ojca śp. Antoniego, należał do prywatnego Towarzystwa żeglugi morskiej i przybył tużna koszt tak wielkim nieszczęściem dotknętej rodziny. W poszukiwaniach dopomagał nurekowi oddział inżynierji wojskowej na dwu wielkich łodziach, złączonych pomostem. Dodać możemy, że kapitan Chizella zajął się bardzo gorliwie i energicznie tą sprawą. Główną nurka otaczał blachą, nieprzepuszczającą wody, urządzona tak, iż widzi przez nią na pewną odległość pod wodą, a powietrze do oddychania doprowadzają mu przez kanczukowego węża za pośrednictwem odpowiedniego aparatu, ustawionego na pomoście łodzi. Reszta ubrania nurka nie przepuszcza również wody, tak, iż może on wytrzymać około 3 godziny pod wodą, a ruchy ma swobodne. Poszukiwania, miejsce w miejsce, rozpoczął nurek od przewozu i posuwa się dlatego dość powoli naprzód, tak, że dziś przed południem dotarł dopiero do Rybaków. Onegdaj wydobyl nurek pod Wawelem z dna kołki zatopioną żelazną śmigłowicę wałową, z anatakami na wierzchu, z których jedna jest utraconą. Ponad panewką znajduje się wyryty niedźwiedź, trzymający w łapach kulę, a z jednej strony herbu napis OJZUNA, z drugiej zaś strony napis jest nieczytelny. Ciekawo, oglądający armatę, odnoszą ją to do r. 1848, to do czasów wojen szwedzkich, a zapewne znawcy rozstrzygną te wątpliwości. Armata złożoną jest obok przewozu w składzie inżynierskim. Rybak Józef Nowakowski wyciągnął z Wisty wczoraj po południu pałasz śp. porucznika Podczaskiego, który koleszy uznali jako własność utopionego. Pałasz widocznie wypadł z pochwy, gdy porucznik na znak upadł do wody, dlatego też niedaleko poniosła go woda i z tego względu nie można wnioskować o tem, gdzie zwłoki znajdować się mogą.

W Krzeszowicach w ubiegłą sobotę złożono do familijnych grobów rodziny Potockich zwłoki śp. Konstantego Braniczkiego, zmarłego we Francji. Na smutny obrzęd zgromadzili się członkowie rodziny.

Ischl. W najbliższej okolicy tego miejsca kąpielowego, na drodze do Laufen, wystawiło kilku przyjadłców i wielbicieli śpiewaczki nadwornej, pani Lucy, altane, która dnia 15. b. m. w obecności artystki uroczystie otworzyła i dano jej nazwę „Lucy-Hütte”. Z tego powodu wyprawił intendant, generał hr. Hofman w hotelu „Elzbiety” obiad, na którym oprócz solenizantki były: ochmistrz dworu hr. Nepesa, hr. Edmund Zichy, fmp. hr. Janowicz, Michał Dumba; pani Wolter i jej mąż hr. Sullivan, wiołoczełista Bürger, śpiewak opery Bignio, tenorzysta Mierzwiński, pani Schrott i literat Albert Wolff. Wieczorem zebrało się całe towarzystwo na wieczery u pani Lucy.

Francusbad 13. sierpnia. W pierwszych dniach sierpnia nadpłynęła tu poważna liczba osób z Polski. Są to rodziny z Litwy i Podola, bawi od kilku tygodni ks. Helena Sanguszkówna, pp. Gruczewscy z Litwy, pp. Zakrzewscy z Królestwa, była z Galicji p. Ryłska, która wraz z p. Esterą Hentschel urządziła składkę pomiędzy gośćmi na rzecz dotkniętych powodzią Galicjan. Był p. Ignacy Łyskowski, poseł, którego w chwili jego wyjazdu doprowadziło grono rodaków. Najmniej jest tu osób z Poznańskiego, najwięcej z Galicji.

Francuscy goście zawitali z kolei do Aradu i Koszyce. Wszędzie witani byli z zapalem, wszędzie towarzyszył im ten sam entuzjazm, którego Węgrzy nie szczędzili gościom swoim od początku. W Koszycach zdarzył się komiczny epizod.

W chwili, gdy burmistrz na czele deputacji

wprowadzał gości do jadalni, zgasty wszystkie światła gazowe, chwilomow zaciemnieniu zapobiegano natychmiast improwizowanym oświetleniem peronu pochodniami. W Arad zgromadzili się na dworcu tysiące tłumy, a kiedy pociąg wjeżdżał ku peronowi, muzyka zagrała marsyljanke. O godzinie 11. widzieliśmy fabrykę spirytualjów Neumana, gdzie następnie nader gościnnie byli podejmowani. Po godzinie 12. udali się na znane miejsce straceń, trzynastu mezczyznów wolności. Węgrzy odśpiewali swój hymn narodowy a następnie Lesseps nader wzruszony przemówił, że Francuzi umieją uczcić to święte miejsce spoczynku węgierskich bohaterów. Jenerał Türr przetłumaczył te słowa zgromadzonym. Była to podniosła chwila, gdy Lesseps ukląkł na granitowym pomniku i złożył bukiet, który otrzymał na powitanie od córki nadzupana Beliczay. To samo zrobili wszyscy inni uczestnicy wycieczki. Następnie odbył się wspaniały bankiet a później dobrowolna iluminacja miasta.

I jeszcze jedno zanotować musimy. Podczas pobytu w Czorba, powitał gości swą muzyką stary cygan Pittyo nierówny mistrz czardasza i pieśni cygańskich. Delibes i Masenet byli zachwyceni muzyką: — malarz Flury, odportretował zaraz na miejscu charakterystyczną postać starego cygana.

Koronki w Finlandji. Sprawozdawca o podróży caskiej po Finlandji, mówiąc o zwidzeniu przez parę carską wystawy przemysłowej w Helsingforsie, opowiada między innemi w *Novostiach* o słynnych koronkach fińskich, wyrabianych przez włościan prowincji Abbo: „Abowskie koronki mają swą historię i dotychczas wyrabiane bywają według wzorów odwiecznych. Król Jan szwedzki (po Eryku Szalonym), który miał za żonę Jagielonkę, zamierzał w Abbo urządzić dwór swój na stopę królewską, okazało się, że w Finlandji brak zupełny koronek, a królowa bardzo je lubiła. Na razie więc sprowadzono koronki z Polski, a następnie urządzono w klasztorze, w pobliżu Rauma, szkołę wyrobu koronek, w której były muzyki na uczynielkami, sprowadzone także z Polski. Tym sposobem powstał w Finlandji przemysł koronkarski.”

„Towarzystwo literackie przyjaciół Polski” w Londynie rozstało następującą odezwą:

„Towarzystwo było założone w lutym 1832 r. przez sławnego poeetę, Tomasza Campbell, pod opieką Jego Królewskiej Mości księcia Sussex, i przez ciąg lat 53, było w stanie podać wielkiemu dziełu niesienia pomocy polskim wychodźcom, którzy po wojnie 1830—31, szukali schronienia w Anglii.

Oto poczet prezosów, po p. Campbellu: Tomasz Wentworth Beaumont, członek parlamentu; Lord Dudley Coutts Stuart, czł. parl.; Margr. Breadalbane, K. T.; Margr. Townshend; Hrabia Ilchester; Lord Kinnaird; Hr. Harrowby, K. G.; i terażniejszy prezes, Lord Houghton.

W rządzie zaś dawców, którzy najstalej i najhojniej zasilali fundusze Towarzystwa, — oprócz prezosów, z których wielu było wspaniałymi dobroczytniami, — liczą się:

Baronowa Burdett Coutts; Reverend J. H. Fisk; baronowa L. de Rothschild; ksiądz Devons-hire K. G.; Lord Leigh; Lady Kinnaird; Pani F. Kirby; Pan Edward Johnstone; Reverend W. S. Lacl-Szryma, M. A.; Pan R. L. Chance; Hrabia Shaftesbury, K. G.; Lord Wimmerleigh; Pułkownik William Pinney; Pan Thomson Hankey; Pan Arthur Hill; Pan William Henry Hall; Sir Harry Verney, Baronet, czł. parl.; Lady Simmons; Lady Charlotte Blount; Louisa Lady Goldsmid; Pani L. Haslett; Lady Audrey Buller; Pani John Betts; Pułkownik i pani Whitting; Pułkownik C. S. de Gzowski, Aide-de-Camp Królowej; Pan F. A. Rota de Wolski; Pan Aloizy D. Tubocki; Bronisław James Jazdowski, M. B. Chirurg Major, i jego rodzina: Baron i baronowa d'Eichtal; F. baronowa Wielobocka; pp. Adam i Henryk Giełgudowie; pan i pani Semblich Stengel (Kochalska); i w i.

Towarzystwo odbierało także, zwłaszcza w ostatnich latach, szczerą a regularną datkę ze strony polskiej, szczególnie od Jej K. Wysokości Marguerite d'Orleans, księżny Czartoryskiej; od Jego książęcej Mości księcia Władysława Czartoryskiego; od hrabiiego Władysława Zamojskiego; od księcia Adama Sapiehy; i od Towarzystwa Dobroczynności Dam Polskich w Paryżu, które 100 franków wnosi miesięcznie na wsparcie najpotrzebniejszych weteranów w Anglii.

Atoli, że śmiercią wielu dawnych członków lub dobroczyńców, Towarzystwo zubożało, i dziś jego zasoby uszczuplone nie pozwalają mu nieść pomocy jakby chciało, w ramach nagłych chorób lub biedy, Polakom pozostałym jeszcze przy życiu z wojny 1830/31 (już dziś nielicznym, a każdy około osmdziesiąt lat licząc); innym z powstań 1848 i 1863; tndziej żołnierzom polskim, wziętym przez Anglików w niewolę w Bomarsund 1854, którzy zaciągnęli się byliby dobrowolnie do służby naszej podczas wojny Krymskiej, chociażby im nie służyło prawo jeńców wojennych, gdyby na nowo popadli byli w ręce rosyjskie.

Z powodu tego uszczuplenia funduszy i dla pokrycia deficytu od trzech lat coraz bardziej powiększającego się, Rada Towarzystwa udaje się z prośbą o pomoc, albo datkiem jednorazowym, albo stałem siebie zasilianiem.

W. Lloyd Birkbeck, sekretarz honorowy. Subskrypcje przyjmują: Messrs. Contts & Co, 59, Strand, W. C.; i p. J. J. Baranowski, sekretarz Towarzystwa, 10, Duke Street, St. James's, S. W. London.

Przykład „Pall Mall Gazette” skłonił niektóre francuskie gazety do szczególnego zbadania moralnego poziomu swojej stolicy. Rezultaty tych badań okazały się bardzo smutne. W Francji istnieje rodzaj spekulantów, których specjalnością jest import małych dzieci z Włoch i niemłotsterna ich eksploatacja. Wiadomo że ludność Włoch, szczególnie południowych prowincji, jest bardzo biedna, że w każdej chwili i w jakikolwiekby sposób biedacy gotowi są pozbyć się zbytecznych „gąb” w swej rodzinie. Francuscy spekulanci, korzystając z tej okoliczności, placą rodzicom po 10 do 20 franków i wywożą małych Kalabryczyków i Neapolitańczyków do Paryża, Marsylii, Lyonu i robią z nich prawdziwych niewolników. Zmuszają ich różnorodnymi środkami do żebrania, robią z nich ulicznych śpiewaków, akrobatów, a dziewczęta, gdy podrosną, zmuszają do handlowania swoimi wdziankami. Życie tych biednych dzieci, to istne piekło. Wciążnie obdarłe, wciążnie głodne, nieszkają w wilgotnych jamach, beznastannie drząc ze strachu przed bolesnemi razami, odbieranymi za jakiegokolwiek uchybienie w wykonywaniu rozporządzeń srogiego ich pana. W Paryżu często można spotkać na ulicy wieczorem w zimie kupkę dzieci włoskich, ulających się wzajemnie gdzieś w kacie pod domem. Na zapytanie, dlaczego nie idą do domu, odpowiadają, że boją się kary, gdyż

nie ubierały oznaczonej im z góry przez pana jakmużny. Handel dziewczętami, jakkolwiek praktykuje się i we Francji, jednakże nie dochodzi do takich rozmiarów, jak w Anglii, gdyż prawodawstwo francuskie surowo karze za sprowadzanie z drogi cnoty niepełnoletnich. Natomiast handel pełnoletnimi kwiłtne w najlepszej; prztem bieta, jak sztuka żywego inwentarza, przechodząc z rąk jednego spekulanta w ręce drugiego, ciągle rośnie w cenie, dopóki nie dostanie się w szpony utrzymującego jawne lub potajemne lupanarium. Czelní eksploatatorowie ludzkiej naiwności, a może słabości, prowadzą swój handel zupełnie po kupiecku. Mają swoją giełdę, swoje kantory wywiadowcze, swoje firmy handlowe, swoich agentów i komiwojażerów. Wszystko to są fakta, o których już nieraz się mówiło i w prasie codziennej i w specjalnych traktatach.

Obrzymi most został zaprojektowany dla połączenia Sycylii ze stałym lądem. Most ten stanąłby pomiędzy Sanciwi i Punta del Pizzo gdzieś ciędnina meryska ma tylko 4 kilometry szerokości, a 100 metrów głębokości. Według planu zbudowany go ze stali, trzy środkowe arkady miałyby po 1000, a dwie boczne po 500 metr. rozwartości. Most wznosiłby się w najwyższym punkcie na 100 metr. nad poziom morza i miałby na filarach 60, a między filarami 20 metr. szerokości. Przepuszczalność kosztów tej olbrzymiej budowy nie podano jeszcze.

Samobójstwo. Niedawno z nazwiska i nie rozpoznany dotychczas człowiek zeschoczył w tych dniach z jednej z wież kościoła Notre Dame w Paryżu. Ciało nieszczęśliwego straszliwy przedstawiał widok. Rece, nogi i czaszka były zupełnie strzaskaną, krew broczyła się strugą z okropnych ran, a na kratach kościoła pozostały kawatki poszarpanego ciała.

Siostra słynnej divy, Carlota Patti, upadając w tych dniach w Paryżu, złamała znów nogę. Jak wiadomo, artystka na jedną nogę już kuleje.

Temat do powieści sensacyjnej. Przed laty przeszło dwadziestu mieszkał w pobliżu Nowego Jorku niejaki Brand, który wstąpił do wojska podczas ostatniej wojny krwawej pomiędzy północnemi i południowemi Stanami Ameryki, pozostawiając żonę bezdzietną. Odtąd wszelki ślad o nim zaginął. Po upływie kilku lat, żona — sądząc go umarłym — poszła za drugiego i z tego małżeństwa urodziła się córka. Po śmierci tego drugiego męża, przeniosła się do Liverpoolu. W kilka lat później powrócił Brand, dorobivszy się znacznego majątku, ale napróżno szukał żony w miejscu dawnego jej pobytu, gdzie także nikt nie mógł go objaśnić, dokąd się udała. Straciwszy wszelką nadzieję odzyskania jej, udał się do Meksyku, gdzie jeszcze znacznie powiększył swój majątek. Tutaj poznał młodą i piękną paniukę i nie troszcząc się wcale o jej pochodzenie, poślubił ją. Niedawno temu umarł i zapisał jej cały znaczny majątek — i dopiero po jego śmierci okazało się, że wdowa po nim była córką jego pierwszej żony. Naturalnie, że drugie to małżeństwo było nieważne, gdyż okazało się, że pierwsza żona żyje, zatem i testament nie jest prawomocny.

Korespondencja od Redakcji. Oświadczamy z całą stanowczością, że korespondencja z Wiednia, zamieszczona w numerze 178 *Dziennika Polskiego* a omawiająca sprawy buczackie, nie pochodziła od zwyczajnego korespondenta naszego, znaczącego korespondencje swoje literą (R), aczkolwiek przez pomyłkę znak ten znajdował się na czele wspomnianej korespondencji.

Wiadomości literackie i artystyczne.

Wiadomości osobiste. Arcyksiążę Albrecht zamówił u p. Ajdukiewicza w Krakowie obraz przedstawiający manewra wojskowe. — W Płocku bawi obecnie dyrektor Ossolineum lwowskiego, dr. Wojciech Ketrzyński. Uczony rolni studja w miejscowym archiwum kapitulnym. — P. Sachorowski, sekretarz lwowskiego teatru, powrócił wraz z personelem operetkowym do Lwowa. — Panna Bianca Bianchi, nadworna śpiewaczka opery wiedeńskiej, zawarła z Dyrekcją opery petersburskiej kontrakt o występy gościnne przez przeciąg lat 4. Panna Bianca śpiewać będzie po węgiersku przeważnie część swych partji.

Repertuar teatralny. Dziś: „Pierścień rodziny”.

„Pechowscy.” Taki oryginalny tytuł noszą będzie komedia, nad którą pracują pp. Abrahamowicz i Ruszkowski.

Na wystawie obrazów i innych dzieł sztuki w gmachu szkoły politechnicznej, nadeszły temi dniami prace pp.: Kochanowskiego Romana, Żubra Juliusza, Jandy H., Styki Jana, Bieszczańska Seweryna, Grocholskiego Stanisława, Kotowicza Apolina, oraz obraz większych rozmiarów Gersona Wojciecha „Druchny”. Kossaka Wojciecha „Poświęcenie”. Piotrowskiego Antoniego „Epizod z roku 1863.” dalej akwarela Kossaka Juliusza „Taniec tatarski.” czyli „Na harcach” i rzeźba Betowskiego Juliusza.

Tygodnika ilustrowanego nr. 136 zawiera artykuły: Anna, powieść E. G. Wojciechowskiego (c. d.) — Z obcych piśmiennictw przez N. D. — Przegląd teatralny przez E. Lubowskiego. — Jókai, Petöfi i Kertbeny, szkic z literatury węgierskiej przez A. Callier (c. d.) — Mirabeau. — Pomnik Sarbiewskiego. — Kronika tygodniowa przez St. M. R. — Przegląd polityki zagranicznej. — Lid w kurniku, komedia w 5 aktach K. Zalewskiego (c. d.) — Jak wyglądał pomnik Mickiewicza według

niemożność o gospodarstwie rolnem, o chowie bydła, o sadownictwie, pszczelarstwie, przemyśle domowym, o stosunkach kościelnych i szkolnych, o ważniejszych zdarzeniach dziejowych, o pamiętkach i podaniach miejscowych, zasługujących na szczególniejszą uwagę, a w końcu podano daty statystyczne, odnoszące się do ludności, obszaru ziemi, dochodu i opłacanego podatku.

Autor korzystał z całej prawie odnośnej literatury i map najdokładniejszych, daty statystyczne podał według najnowszych źródeł urzędowych, a co najważniejsza, w opisie miejscowości poszedł przeważnie za autopsją i czerpał liczne wiadomości na miejscu, bądź to z żywej tradycji, bądź też ze źródeł pisanych, przechowywanych w kościołach, cerkwiach itd. Zgad że praca jego, nader sumienna i staranna, posiada w wysokim stopniu zaletę wierności i dokładności i przynosi zaszczyt autorowi.

Z podanej treści dziełka wynika, że pożądanego jest przedewszystkiem dla szkół okręgu złochońskiego. Ale i dla okolicznych, a i dalszych nawet, dla szkół całego kraju naszego, przyniesie ono nie mały pożytek, odnosi się bowiem do powiatów, w których każda miejscowość przypominia nam naszego wielkiego króla-bohatera, w których tyle, zarówno Polakom, jak i Rusinom, drogie pozostało pamiętki, które tedy już dla tej samej przyczyny w każdej szkole winne być bardziej uwzględnione i obszerniej traktowane.

Dziełko p. Sokalskiego przeznaczone jednak nie tylko dla szkolnego użytku. Zawiera ono daleko więcej materiału, niż go nauczyciel wśród najlepszych nawet warunków spotrzebować może w szkole i przysia jako bardzo dokładny skrócony informacyjny dla szerszej publiczności. A jeśli jeszcze przypomnimy, że szanowny autor przeznaczył wspinałomyslnie pracę swą na cel tak szlachetny, jakim jest założenie bursy dla dzieci nauczycielskich, oddać im, że oharmonia ta jego znajdzie żywy odzwiek i poparcie w najszerszych kołach naszej publiczności i że kto może przyczyni się do zrealizowania humanitarnego zamiaru. (Szkoła).

Z izby sądowej.

Rzeszów w sierpniu.

(Legendarne garnki).

Było to w piątek 3. lipca br. jakoś pod wieczór. Na kominie w kuchni u szanownych państwa Schifferów stał garnek z rosółem. Aromatyczna woń szabasowego rosola rozchodziła się w około i lechwała zmysł powonienia i smaku. Bo też to był rosół nieładny. Pani Schifferowa dotychczas kłnie się na duszę i ciało, upewniając pod „chajrem“, że z takim rosółem rzadko gdzie spotkać się można. Nie nadarmo wyszło doń pół wianka cennie i bobu co niemiar! Epes feines! Cała rodzina Schifferów z niecierpliwością oczekiwała rozpoczęcia wieczerzy. Już, już, zaledwie minut kilka dzieli ją od tej u- pragnionej chwili... gdy wtem szanownej właścicielce owej ambrozji zdało się, że posłyszala jakiś szeleś w kuchni, biegnie, rzuca okiem dokoła i spostrzega brak garnka z rosółem.

Nie nalegała wątpliwosć, że popełnionym został czyn zbrodniczy, ale gdzie winowajca? Tak rozmyślając wybiegła Schifferowa do sieni i ujrzała, że brat jej przyrodni, tuż obok mieszkający, Wolf Fröhlich, wchodził właśnie do drzwi swego mieszkania.

Jakiegoś więcej trzeba dowodu, kłóć inny mógł ukraść garnek z rosółem, jeżeli nie był znienawidzonym Fröhlich, z którym już od lat tyłu procesuje się o spadek po ojcu i który w tym dniu właśnie, kn wielkiem rozgoryczeniu obojga pp. Schifferów, wygrał ten proces w ostatniej instancji. Schifferowa biegnie do drzwi mieszkania Fröhlichów, zastaje je zamknięte, puka coraz mocniej, lecz niegdyż Fröhlichowie ani myśla otwierać. Wówczas jednym zamachem potężnego ramienia wysadza Schifferowa drzwi, wpada do mieszkania, a domagając się energicznie zwrotu garnka z rosółem, rewiduje całe mieszkanie, przetrząsa szafy, komody, bety itd. Okoliczność ta stanowiła już dostateczny „casus belli“. Wszczęła się bitwa, lecz rezultat jej był chwiejny. Schifferowa i Fröhlichowa podrapały się niemilosłownie, pierwsza krzyżowała w niebogłosy, że zabita na śmierć, druga upewniała wszystkich, że już nie żyje! Zawiezany na pomoc reprezentant miejskiej władzy nadszedł niestety za późno, bitki już nie było, a w sprawy rosółowe mieszać się nie chciał. W tak krytycznej chwili zjawia się we własnej osobie Schmil Schiffer, zany obywatel naszego grodu, a małżonek p. Schifferowej. Schmil słynie z wysokiej uczoności i głębokiego rozumu — mało pije, mało jada i nie nie gada. Dowiedziałwszy się o co rzecz idzie, pokłwał głową, pogłaskał brodkę i wyszedł na miasto.

Niebawem też ujrżeli mieszkańcy Rzeszowa wielkiego przed domem Fröhlicha i z ust dobiegającego podobnego wiadomości, że Wolf Fröhlich z kuchni Schifferów wykradł rosół szabasowy w zamiarze wyspania doń trucizny i pozabawienia życia całej rodziny Schifferów. Na potwierdzenie tej wiadomości, ukazał się tryumfujący Schmil wraz z żandarmem, a po chwili widziano, że Fröhlicha skutego prowadzono do więzienia.

Wyadek ten wywołał wielką sensację w mieście, oczekiwano wyjaśnienia sprawy, które nastąpiło zaraz nazajutrz. Oskarżenie okazało się niemałym nonsensem, wpływem złościwości lub też bójnej fantazji zanego Schmila, a Wolfa Fröhlicha natychmiast uwolniono.

Schmil nie cieszył się nigdy sympatią swych współwyznawców, a zającie z Fröhlichami zyskredytowało go tem mocniej w opinii publicznej. Zaledwie facjata Schmila ukaza się na ulicy, tłumy pauprów żydowskich biegły za nim w ślad i wołają:

„Schmil jauch (rosół)
„Tit waj der bauch“.

Do dni ostatnich jeszcze zany ten obywatel ulegał podobnemu prześladowaniu, a paupry stanowili zwykłą jego gwardję przybożną na ulicy.

Lecz nie koniec na tem. Schmil oskarżył Wolfa Fröhlicha o kradzież garnka z rosółem i przed kilku dniami odbyła się w tym przedmiocie rozprawa główna pod przewodnictwem adjuktu sądowego p. Słobodzkiego. W tej arcywzajemnej sprawie zasiadło aż trzech obrońców. P. Idziński imieniem prokuratorji państwa popierał oskarżenie, lecz Schifferowie nie dostarczyli jakos dowodów „przedmiotowej i podmiotowej istoty czynu“, gdyż Sąd uwolnił Fröhlicha od oskarżenia o czyn wy wspomniany, za bity zaś skazane zostały obiedwie strony na karę pieniężną.

Schmil z długim nosem odszedł do domu, a za nim jak zwykle

„Schmil jauch,
„Tit waj der bauch“.

Zniknięcie garneczka z rosółem szabasowym pozostaje więc i nadal legendą. (Przeł. Rzesz.)

Rzym 10. sierpnia.

(Ciekawy wyrok).

Za dawnych czasów zdarzyło się pewnego razu, że topiącego się szlachcica ośmielił się chłop wyratować, wyciągając z wody z... włosy. Za uratowanie życia szlachcica otrzymał wybaczenie w podarunku kawal gruntu, a za to, że się ośmielił dotknąć jego włosów, wymierzono mu sprawiedliwosc doraźną. Coś podobnego wydarzyło się w Rzymie.

Dnia 4. czerwca br. usiłowała sobie odebrać życie 18-letnia Anna Mendel, córka nauczyciela języka angielskiego, osoba niezwyklej urody. Pięć strzałów rewolwerowych przeszło jej piersi, pozostawiając tylko nader lekkie rany. Samobójczyni jest już wyleczoną z ran, a zarazem z zamiaru odebrania sobie życia.

Odwazna i uroczo piękna dziewczynę zawiezono teraz na świadka do Sądu w sprawie ruzsznika Spadini'ego w Rzymie, u którego kupila mordercze narzędzie w kształcie rewolweru 6-strzałowego.

Prokurator państwa, nie mogąc pojąć, jakim cudem 5 strzałów chybiło celu, oskarżył Spadini'ego o zbrodnię oszustwa, popełnioną przez sprzedawanie broni nieużytecznej.

Do głębi wzruszona wołała Signorina Mendel: „Ależ gdyby broń była wyborowa, jużbym dziś nie żyła...“ „To mnie nie nie obchodzi i nie mogę tego uwzględnić“ — odparł sędzia, poczem skazał biednego ruzsznika na 4 miesiące więzienia i na 15-dniowe zamknięcie w warsztacie.

Z placem szpazmatycznym odezwała się piękna Anna po ogłoszeniu wyroku do pana Spadini'ego: „Widzę w pann mego wybacze... Pan mi uratował życie, to też wszystkie me oszczędności oddam ci za to, żeś mi sprzedał tak lichy rewolwer.“

Nic to jednak nie pomogło. Lzy nie zrobiły żadnego wrażenia, a pan ruzsznikarz udał się przy akompaniamencie kłania kobiecego do kozy.

Ogłoszenia urzędowe. „Gazety Lwowskiej.“ Konkursa. Posady dyrektorów gimnazjum wyższego w Rzeszowie i gimnazjum wyższego w Tarnopolu są do obsadzenia. Podania wnosić do Rady szkolnej krajowej we Lwowie najpóźniej do 10. września b. r.

Posada służy w lwowskiej szkole politechnicznej jest do obsadzenia, konkurs z terminem do końca września 1885. Z posadą tą połączona jest roczna płaca 300 złr. Podania wnosić do Namiestnictwa na ręce rektora lwowskiej szkoły politechnicznej.

Posada poczmistrza przy urzędzie pocztowym w Ciekach w powiecie Grybowskim z rocznymi poborami płacy 500 złr. jest do obsadzenia. Podania wnosić w przedziagu czterech tygodni do Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie.

Upadłości. Sad krajowy jako handlowy w Krakowie ogłasza konkurs do majątku A. Grünvalda, protokolowanego właściciela handlu strojów damskich w Krakowie. Komisarem konkursowym ustanawia pana Stanisława Szpora, radcę Sądu krajowego.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Do plantatorów chmielu. Z powodu zupełnej u nas stagnacji handlu chmielom i w celu utworzenia naszemu chmielowi nowych dróg zbytu, Komitet Towarzystwa gosp. zaprasza pp. plantatorów chmielu na naradę na dzień 27. sierpnia 1885 do kancelarji Towarzystwa gosp. gal. we Lwowie na 10. godzinę przed południem — prosi oraz o nadesłanie do Komitetu na ten dzień dokładnych i zebranemu produktowi zupełnie równych próbek dla obeznania niemi targu chmielowego w Wiedniu i wystawy w Pesscie.

Komitet ek. Towarzystwa gosp. gal.

Wice-prezes Tow. gosp. Piotr Gross. Przewodniczący sekcji chemizacji, Józef Głowicki.

Szkola amerykańska w Zakopanem otrzymała znowu świeżą siłę instrukcyjną. Ministerstwo ustanowiło Franciszka Zajdla wermistrzem z płacą 480 złr.

Przywilej. Ek. Ministerstwo handlu i król. węg. Ministerstwo dla rolnictwa, przemysłu i handlu udzieliło Edmundowi Krzenowi, chemikowi we Lwowie wydany przywilej na sposób nakładania glazury na wyroby z niewypalanej gliny.

Przegląd polityczny.

Lwów 18. sierpnia.

Sonn- und Feiertags Courier omawiając sześciolateńny rząd hr. Taaffe'go pisze, że akcja pojedyncza Rządu nie upada. Wyrownanie kontrastów narodowościowych może jednak przyjsć do skutku dopiero po walce, która trzeba będzie stoczyć. Hr. Taaffe może już zaznaczyć ten rezultat, iż powoli coraz szersze koła nabierają przekonania, że każda narodowość w pierwszym rzędzie musi mieć na oku austriacką ideę państwową i w jej granicach starać się dopiero o spełnienie swych zadań.

Z Pragi donoszą, że prawica zamierza ofiarować lewicy jedno miejsce w prezydium Izby. W razie niezgodzenia się lewicy, utrzymywałoby dawniejszy skład prezydium. Dr. Szmola miał już oświadczyć, że prezydium obejmie.

Ponieważ stowarzyszenie murarzy w Graconie nie zgodziło się na żądanie pomocników murarskich w sprawie 10-godzinnego normalnego czasu pracy, postanowili pomocnicy murarscy ponowić to żądanie i w razie powtórnego odmownego oświadczenia się murarzy, urządzić bezrobocie. Włoscy i słowiańscy murarze nie sa skłonni do urzadzania bezrobocia. Wczoraj miało się odbyć wielkie zgromadzenie robotników z porządkiem dziennym: „wolność przemysłu i prasa.“

Z Wiednia donoszą: Słoweńscy goście przybyli tu dzisiaj dnia 16. tm. o godzinie 7. rano w liczbie przeszło 100 osób. Między innymi przybyli: sławny poeta Gregorczyk, prof. Trdina, Trstenjak, Hribar, członkowie słoweńskiego „Sokoła“, 12 śpiewaków lublańskich „Czytelnicy“ itd. Na dworcu kolejowym przyjęli ich reprezentanci licznych stowarzyszeń słowiańskich, a dr. Lenoch powitał ich serdecznie.

W imieniu Słowców podziękował p. Hribar. Wczoraj urządzili tutejsi Czesi na cześć gości wspaniałą uroczystość, na której oprócz Czechów było także kilku Polaków. Na uroczystości tej odpiewał słoweński chór śpiewaków wiele pieśni słowiańskich, a śpiew barytonisty opery zagrzebskiej, Jana Hreljanowicza, przyjęto oklaskami. Dłuższą przemowę miał tu dr. Lenoch, który zaznaczył odrodzenie wszystkich Słowian i życzył gościom szczęścia w podróży do Pragi. Następnie p. Hribar wznosił toast na lepszą przyszłość Słowian. Następnie podziękował Trstenjak za serdeczne przyjęcie, poczem zabrał głos Polak, Chudziecki, który między innymi oświadczył, iż „musimy żyć, bo jesteśmy w zgodzie, a zgoda zwycięży.“ Jutro o godzinie 6. rano udają się goście słoweńscy do Berna, a pojutrze przybędą do Pragi, gdzie się odbywają przygotowania na wspaniałe przyjęcie.

Przygotowania na zjazd cesarski w Kromierzu przybierają wielkie rozmiary. Na wszystkich domach powiewać będą chorągwie. Na głównym placu miejskim urządzono będą na koszt gminy 4 wielkie obeliski. Brama tryumfa lna zdobiesię

do zamku, a druga brama tryumfalna urządzona będzie przed mostem na rzecę Morawie, gdzie urządzono będą także dwa obeliski z oznakami rolniczymi. Dyspozycje co do mieszkań w zamku sa następujące: W lewym skrzydle zamku w tz. galerji kwiatów zamieszka car, podczas gdy na froncie dwa mniejsze apartamenty zarezerwowane będą dla cesarza austriackiego; obok tych apartamentów mieszkać będzie cesarowa. Apartamenty, wychodzące do parku przeznaczone są dla cesarowej i cesarzowej. Ministrowie obu państw mieszkać będą na drugim piętrze. Arcyks. Stefanja nie weźmie udziału w zjeździe. Cesarz Franciszek Józef przybędzie z cesarową stanowem w dniu 24. bm. rano, i przyjmować będzie różne korporacje. Po południu w tym samym dniu przybędą carstwo rosyjskie. Cesarstwo austriackie wyjadą naprzeciw carstwa rosyjskiego. Wieczór odbędzie się iluminacja, a chóry śpiewaków urządzią dwie niemieckie i cztery czeskie sere-nady. W dniu 25. bm. odbędzie się przed zamkiem deflada wojska z wielkim sztandarem. Odbędzie się trzy urzędowe urocz.

Według doniesień z Olomuńca, ambasador rosyjski ks. Łobanow przyjmie cara w Granicy, a przyjęcie cesarstwa rosyjskiego przez cesarza Franciszka Józefa i jego małżonkę odbędzie się na dworcu kolejowym w Klonierzy, ponieważ pociąg dworski nie zatrzyma się w Przywrocie. Kardynał Fürstenberg udał się już do Kromierza.

Piszą do *Polki. Corr.*, iż straż pograniczna rosyjska wzdłuż granicy rosyjskiej została ostatnimi czasy znacznie wzmocniona, tak, że obecnie co sto kroków znajduje się strażnik. Powodem takiego zarządzenia było wzmagające się nadzwyczaj przemytnictwo. Okoliczność, iż do pilnowania granicy odkomenderowano po większej części mało rutynowanych żołnierzy z różnych pułków dawa powód do kilku niemiłych zajęć wzdłuż granicy austriackiej. I tak, żołnierz rosyjski zatrzymał dn. 20. z. m. na terytorjum austriackim w pobliżu stacji kolei Północnej Szczakowy pewnego człowieka i groząc mu, iż zrobi użytek ze swej broni, zmusił go do natychmiastowego oddalenia się z pasu granicznego. Również kilku poddanych austriackich zajętych na terytorjum austriackim częścią polowaniem, częścią zbieraniem grzybów było w pobliżu granicy rosyjskiej napastowanych i zmuszonych do cofnięcia się. Na uczynione w tej mirze reklamacje ze strony austriackich władz pogranicznych, tak kapitan rosyjskiej straży pogranicznej, jak i komendant żandarmierji oświadczyli, jak najkategoryczniej, iż uczynią wszystko, aby nie dopuścić do podobnych zajęć. Pożądaniem byłoby jednak w każdym razie, aby poddani austriacy przestrzegali skrupulatnie granicy rosyjskiej i nie prowokowali z umysłu tego rodzaju wypadków.

Czytamy w *Nowostich*: Książę Mieszczer-skiej w następujący sposób raczy w swym *Dzienniku* żartować z dyplomatów naszych: „Mamy obecnie w Petersburgu maleńki zjazd dyplomatów. Niech Bog broni, przypisywać zjazdowi temu polityczną cechę! Dziś nie ma wcale polityki; dano jej urlop i gdzieś wyjechała. Jest to tem więcej prawdą, iż oprócz polityki wyjechał także pan minister spraw zagranicznych ze swojej rodziną. Przybyli do Petersburga panowie dyplomaci nasi, mówią więcej o pogodzie, o cholerze, o restauracjach... Ambasador nasz przy Rze-czypospolitej francuskiej mówi: „la situation ne laisse rien a desirer“ przy dw. hiszpańskim: zdrów jestem z łaski Boga“, a inni żniżni ambasadorowie i postowie śpiewają różnemi głosy: „ou est — on mieux qu'on sein de sa patrie“. A zatem wszystko idzie jak można najlepiej! Do takiego stopnia najlepiej, że kurs naszego rubla, który na łeb na szyję spadł przed kilku miesiącami na 10%, dziś raczył się podnieść, aż całe 1/2 procenta!...“

Telegramy własne „Dziennika Polskiego.“
Wrocław 18. sierpnia. *Oberschlesischer Anzeiger* mniema, że wydalenie Polaków z Prus jest wynikiem zjazdni skierniewickiej i ma na celu stłumienie polskości, dla spokoju Rosji tak niebezpiecznej.
Buda-Peszt 18. sierpnia. *Budapester Correspond.* donosi, że obydwie Rządy zamierzają zwolnić Delegację w końcu października.
Bern 18. sierpnia. Z powodu zjazdu cesarza z carem urządzają stowarzyszenia czeskie wycieczkę do Kromierzy.

Telegramy biura koresp.

Wiedeń 17. sierpnia. Wczoraj, jako w przeddzień urodzin cesarskich urządzili na strzelnicy

Młodzieniec

z drugą klasą realną, silny, zdrowy, poszukuje przy większem gospodarstwie miejsce praktykanta.

Łaskawe zgłoszenia przyjmuje M. cieji Majer poczmistrz w Nisku.

WILLA

o 7 pokoiach, 2 kuchniach i wszelkimi zabudowaniami gospodarczymi, z ogrodem 8 morgów gruntu, jest z wolnej ręki do sprzedania.

Wiadomości w Administracji „Dziennika Polskiego“.

Soeben erschien 11. Auflage
Die geschwächte
Manneskraft,
deren Ursachen und Heilung.
Dargestellt von **Dr. Bisenz.**
Preis 2 fl.
Zu haben in der Ordinations-Anstalt für
Geschlechts-Krankheiten
von 2014 46—0
MED. DR. BISENZ,
Mitglied der medizin. Fakultät,
Wien, Stadt, Gonzagagasse 7.
(Rudolfplatz).
Vorzüglich werden die scheinbar unheilbaren Fälle von geschwächter Manneskraft geheilt.
— Auch wird durch Correspondenz behandelt, und werden die dementen. besorgt. — Dr. Bisenz wurde durch die Ernennung zum Universitäts-Professor h. ausgezeichnet

wojskowej oficerowie tutejszej załogi strzelanie o nagrodę w obecności arcyksięcia Albrechta. Wieczorem odbył się b.n.kiet. Komenderujący generał wznosił toast na cześć cesarza, poczem nastąpiło rozdanie nagród. Stowarzyszenia weteranów imienia „Hessa“ i arcyksięcia „Albrechta“ urządziły pochod z pochodniami i muzyką, która odegrała hymn cesarski.

Ischl 18. sierpnia. W teatrze odbyło się przedstawienie galowe. Dano „Marnotrawcę“. obecnymi byli para cesarska i cesarzowiecowska, arcyksiążę Ludwik Wiktor i ks. Leopold.

Madryt 18. sierpnia. Wczoraj zachorowało w Hiszpanji na cholerę 4528 osób, z tych zmarło 1621.

Stambuł 18. sierpnia. Podróżni przybywający z Wary poddani bywają dwudziestoceterogodzinnej obserwacji i oglądzinom lekarskim.

Berlin 18. sierpnia. Wiedeński Stowarzyszenie śpiewackie zebrało się o godzinie 5. przed zamkiem Babelsberg i odpiewało przed parą cesarską i następują tronu cztery utwory muzyczne. Najjaśniejsi państwo rozmawiali najuprzejmiej ze śpiewakami. Cesarz dziękował Kremserowi za znakomitą produkcję, wyrażając życzenie powtórnego zobaczenia się.

Paryż 17. sierpnia. Na uczcie w le Mans minister spraw wewnętrznych rzekł: Z wypadków roku 1870 wypływają dwie nauki, a mianowicie: po pierwsze potrzeba przygotowań wojskowych jedynie dla zapewnienia obrony kraju; powtóre potrzeba instytucji wolnych, zapobiegających, by kraj nie zapuścił się w jakie awantury.

Kair 17. sierpnia. Według nadeszłych tu wiadomości następcą Mahdiego. Abdullah podczas jakiegoś rokoshu w Chartumie miał być zamordowany jeszcze d. 26. lipca.

Wiadomości giełdowe.

Lwów d. 17. sierpnia. (Z Izby handlowej). I. akcje za sztukę: Kolei gal. Karola Ludwika a 200 złr. 342-75 do 348—, Kolei Lwow.-Czern. Jassy 325-50 do 328-50, Banku hipot. galic. 274-50 do 278-50, Banku kred. gal. 225— do 230—, II. Listy zastawne na 100 złr. wal. austr. Towarz. kredyt. gal. ziem. 5%, 99-25 do 100-25, Towarz. kredyt. gal. ziem. 4%, 90-50 do 91-50, Tow. kred. gal. ziem. 5%, 99-25 do 100-25, Tow. kred. gal. ziem. 4%, 88-20 do 89-20, Banku krajowego 4 1/2% v. a. 91-50 do 92-50, Banku hip. gal. 6%, 101-15 do 102-30, Banku hip. gal. 5%, 96-50 do 97-50, Banku hip. gal. z 5% prem. 98-75 do 99-75, III. Listy dłużne za 100 złr. Galic. zakł. kred. włośc. (dawnie 6%) 3%, w. a. w likwid. 57— do 59—, Gal. zakł. kred. włośc. (dawnie 5%) 2 1/2%, w. a. w likwid. 53— do 56—, Ogóln. roln. kredyt. galic. dla d. 12, i Buk. 6%, los w 1. 13— do —, IV. Obligacje na 100 złr. indemnizacyjne galic. 5%, 102-10 do 103-10, Komunalne gal. Zakład kredytowy włośc. (dawnie 6%) 3% w. a. w likwid. — do —, 3%, Obligacje komunal. Banku krajowego I. emisji 96-50 do 97-50, Pożyczki krajow. z roku 1873 6%, 102-75 do 104—, Pożyczki krajowej z roku 1883 90-75 do 91-75, Losy miasta Krakowa 17— do 19—, Losy miasta Stanisławowa 23-50 do 25-50, V. Monety Duk. holenderskie 5-82 do 5-92, Duk. cesarskie 5-82 do 5-92, Napoleondor 9-87 do 9-97, Pół-imperjal rosyjski 10-17 do 10-27, Rubel rosyjski srebrny 1-54 do 1-64, Rubel rosyjski papierowy 1-22 1/2 do 1-24 1/2, 100 marek niemieckich 61-10 do 61-70, Srebro za 100 złr. — do —, Kupony w srebrze za 100 złr. — do —, Pierwsza a cyfer wszystkich pożyczek znaczy: „płaca“, druga „zadajka.“

Wiedeń dnia 18. sierpnia godz. 10. min. 36. Akcje kredytowe 286-80, Anglo-Austr. —, Akcje banku Union 80—, Kolei Karola Ludwika 244-50, Półdn. 133-75. Renta papierowa —, Listy zastawne galic. banku hipot. —, 6%, Galicyjski bank krajowy 91-75, Oblig. 4 1/2% pożyczki krajowej z roku 1883 90-50, Losy z roku 1864 —, Napoleondor 9-89 1/2, Rubel papierowy 1-23 1/2. Uspokojenie: słabe.

Wiedeń dnia 17. sierpnia godz. 1. min. 40. Akcje alp. tow. gór. 37-25, Węg. akcje kredyt. 291-50, Akcje anglo-aust. 99-75, Akcje banku Union 80—, Akcje Karola Ludwika 243-50, Akcje kolei północnej 233-25, Akcje kolei południowej 134—, Akcje kolei Alfdzkiej 135-50, Akcje Staatsbahn 297-50, Akcje kolei Lwowo-Czerniowieckiej 226-75, Akcje kolei węgier. północno-wschodniej 176-25, Wiedeńskie oblig. oblig. ind. 102-50, Węgierska renta 98-87, Akcje banku związkowego 101-60, Akcje banku obrotowego —, Akcje kolei węgiersko-galicyjskiej 91—, Akcje kolei państwowej —, Rubel papierowy 1-23 1/2, Węgierskie losy 118-10, Marek niemiecki —, Uspokojenie: słabe.

Wiedeń dnia 17. sierpnia godz. 5. min. 51. Jednolity dług państwa w banknotach 82-90, w srebrze 83-60, Renta w złocie 109-15, 5%, austr. renta marcowa 99-85, Akcje banku wiedeńskiego 87-50, kredytowego 288-10, Londyn 124-80, Srebro —, Napoleondor 9-89—, Duk. ces. men. 5-90, 100 marek niemieckich 61-20.

Berlin dnia 17. sierpnia godz. 5. min. 25. Rosyjskie banknoty 201-50, Akcje kredytowe 471—, Lombardy 219—, Galicyjskie 100-25, Kolei rumuńskie 59-70, Austrackie banknoty 163-25, Po zamknięciu giełdy: kredytowy —, Lombardy —.

Paryż Renta 3% 81-07.

Telegramy zbożowe dnia 17. sierpnia. — Wiedeń: Pszenica —, do —, ztr., żyto —, do —, ztr., jęczmień —, do —, ztr., kukurudza —, do —, ztr., owies —, do —, ztr., okowita pr. 10-000 liter procent 28-25 do 28-50 złr. Buda-Peszt: Pszenica 100 kilogram (na wiosnę) 7-31 do 7-33 złr., rzepak

(na sierpień-wrzesień) 10-75 złr. Berlin: Pszenica dołta na czerwiec-lipiec 153-25 m., żyto —, m., spirytus loco 43-40 m., olej rzepakowy —, m. Paryż: maki 159 klg. 45— fr., olej rzepakowy —, spirytus —, fr. Nafta. Wiedeń: dnia 18. sierpnia: 13-75 do 14 —, Breme: 7-65 do —, Hamburg: 7-75, na lipiec 7-50 na sierpień-wrzesień 7-75. Antwerpja: na lipiec 19-1/2. Nowy-York: 8-1/2. Filadelfja: 8-1/2.

C. k. Generalna Dyrekcja austr. kolei państwowych.

Wywołaj z rozkładu jazdy

ważnego od dnia 1. czerwca 1885 r.

Odjazd ze Lwowa:

Pociąg mieszany: o godz. 6 min. 55 rano do Strjy. Pociąg osobowy: o godz. 11 min. 25 przed połudn. do Strjy, Stanisławowa, Chyrowa. Pociąg osobowy: o godz. 7 min. 10 wieczór do Strjy, Stanisławowa, Husiatyna, Chyrowa.

Odjazd ze Stanisławowa:

Pociąg osobowy: o godz. 9 min. 40 rano do Strjy, Lwowa, Zwardonia. Pociąg mieszany: o godz. 10 rano do Husiatyna. Pociąg osobowy: o godz. 6 m. 23 wieczór do Strjy, Lwowa, Zwardonia, o godz. 11 min. 13 wieczór do Strjy, Lwowa, Nowego Szeza.

Przyjazd do Lwowa:

Pociąg mieszany: o godz. 2 min. 10 po północy ze Strjy, Husiatyna, Stanisławowa, Chyrowa. Pociąg osobowy: o godz. 8 min. 5 rano ze Strjy, Stanisławowa, Drohobycza, Chyrowa. Pociąg osobowy: o godz. 4 min. 15 w nocy z Husiatyna, Stanisławowa, Strjy, Drohobycza, Borysławia, Chyrowa.

Przyjazd do Stanisławowa:

Pociąg mieszany: o godz. 4 m. 48 rano z Nowego Szeza, Lwowa, Strjy. Pociąg osobowy: o godz. 9 m. 2 rano z Zwardonia, Strjy. Pociąg mieszany: o godz. 5 m. 37 po południu z Husiatyna. Pociąg osobowy: o godz. 5 m. 51 po południu ze Zwardonia, Lwowa, Strjy.

Przyjechali do Lwowa dnia 18. sierpnia 1885.

HOTEL ŻORŻA. J. hr. Mycielski, z Byczkowie. A. Zaleski, z Rosji. Dr. J. Bołoz Antoniewicz, z Grochowa. O. Schnell, z Firlejówki. C. W. Mietsch, z Drezn.

HOTEL EUROPEJSKI. M. Potocki, z Krów. W. Cawiński, z Rosji. J. Kowalski, z Podhajczyk. M. Gungold, z Tarnopola.

HOTEL FRANCUSKI. E. Rozwadowski, z Węzowio. B. Zatorski, z Sanoka. J. Kellerman, z Kańczugi. A. Wybranowski, z Przemyśla. J. Bischoff, z Chlebowie. K. Voss, z Krakowa.

HOTEL ANGIELSKI. B. Kuczyński, z Sulimowa. M. Tokarzewski, z Buska. J.

EKNAUER & SYN
PŁOCIENNY I BEZWAŃNY HANDEL
na ubrania męskie
mierz od 40 et. i wyżej,
w najniższym wyborze polca handel
MATERIE NICIANE
F. KNAUERA I SYNA
pod „Złotym Lwem”
we Lwowie, przy placu Kapitałowym pod l. 2.
Pobliż na kładzie odwróconą pocztą franco.

Na Wulce przy ulicy Waleckiej
we Willi pod l. 8 jest
2 lub 3 pokoje z kuchnią
od 15. czerwca do wynajęcia.

Dwóch uczniów

w wieku od lat 10 do 12 znajdzie
umieszczenie i prawdziwie rodzi-
cielską opiekę w domu bardzo przy-
zwoitym we Lwowie. Konwersacja
wyłącznie niemiecka.
Pisemne oferty pod literą **G. B.**
poste restante Lwów. 2260 3-3

Na cytrze,

na fortepianie i śpiewu
ndziela nauk upoważniony metr i
kompozytor
EMIL KALINOWSKI
Lwów, Kyzjaków l. 7.
Tamże najtańszy
skład fortepianów, cyter i strun.
(Instrumenta ograne kupuje, mienia
i wypożycza). 2215 2-3

COGNAC

(Koniak) kuracjonalny
Fine Champagne
z najświeższych domów w Cognac
Saligac et Comp. 10 letni fasz. zhr. 2.50
Bouteau et Comp. 15 " " " 3.50
Meukow et Comp. 20 " " " 4.50
Carte d'or 25 " " " 5.50
Bouteau et Comp. 25 " " " 4.50
Saligac et Comp. 30 " " " 5.50

WINA

stare tokajskie, zieleniaki, bordeaux,
renskie i szampańskie
z najświeższych piwnic
polecają handel

St. Markiewicz

we Lwowie, w Ryńku l. 42 i
Sadłowski i Markiewicz
we Lwowie, w Ryńku l. 28.

Ekstrakt roślinny

(Vegetabilien ekstrakt)
Dr. SCHWEIGERA
leczy pod gwarancją w przeciągu 4 tygodni
wszystkie skutki onanii, jako to: polucje,
osłabienie płciowe, oraz będać w pocia-
tkach choroby nerwów i młoca paciera-
wego, wszystkie tak inne choroby płciowe
w jak najkrótszym czasie.
Dostać można flakon po 2 zhr. wraz
z opisem użycia i korespondencją bezpo-
średnio u
Dr. Schweigera w Wiedniu
VIII. Landong, 29.

Oliwę maszynową

dla
Lokomobil,
młocarń ręcznych,
Tartaków,
młynów parowych
i wodnych
i w ogóle do każdego innego
użytku w gospodarstwie

Smarowidło do osi

żelaznych,
Starczan miedzi
(siny kamień)
tak hurtownie jakoteż i częściowo
poleca 2149 12-0

po najtańszych cenach

Skład fabryczny Farb, Lakie-
rów, Pokostów, Chemikaliów, Ki-
szek Gumowych i Artykułów
Browarniczych — oraz handel
materiałów

HÜBNER i HANKE

we Lwowie
Rynek liczb 38.

Bogiem a prawdą,

powieść z ostatnich czasów, wydanie
drugie przejrane i poprawione przez
autora. (8vo 326 str.) jest do nabycia za
l. 2. 50 ent. pocztą opłatnie (należność
za przesyłką) w Krakowie i we wszyst-
kich księgarniach. Główny skład w księ-
garni Gebethnera i Spółki w Krakowie.

Żyła szampańskiego

niepomieszanego potrzebuje do
siewu Zarząd dóbr Ożomla po-
czta Sądowa Wisznia i prosi o
próbę i cenę z workiem.

Praktykanta

potrzebuje handel galanteryjny
M. Głodzińskiego
w Tarnowie. 2279 1-6

Wprost z Ameryki

południowej sprowadzona
wyborna
KAWA
poleca 2018 36-0

„SIRIUSZ”

(ARTUR KOŚCICKI)
SKŁAD KAWY WE LWOWIE
Chorążyczyna l. 22 n. dole
Kosztuje miejsc
1 kilo zhr. 1.40, 1.50 i 1.60.
Na prowincji
4 kilo zhr. 7.20, 7.70, i 8.20.
franco.
Co miesiąc świeży transport.

Zarząd dóbr Pacyków

poczta Stanisławów, ma do sprze-
dania 1000 sztuk desek trzy-
letnich jaworowych 2 — 3
sagi długich, cal i ćwierć grubych
różnej szerokości, 1000 sztuk
desek olchowych i 300 de-
bowych tych samych rozmiarów.

W Instytucie

naukowym wojskowym
we Lwowie,
ulica Piekarska l. 21,
w Czerniowcach,
ulica Św. Mikołaja l. 11,
rozpoczął się nowy kurs do egzami-
nów na jednorocznych ochot-
ników i do wszystkich c. k. za-
kazów wojskowych z dniem
1. września b. r.

W interesie własnym kan-

dydatów leży, by się
wcześnie zgłaszać, gdyż zgłasz-
zajacym się po rozpoczęciu
kursu, Instytut nie może za-
brać skutecznego egzaminu.

Instytut utrzymuje dla powyższych

kandydatów pensjonat, kierowany u-
miejscie i z prawdziwie rodzicielską
opieką.
2239 3-0

F. Koestlich,

dyrektor zakładu, przyjmuje od godz.
5. do 7. po południu.

Ogrodnik,

30 lat mający, onaty, wykształcony teo-
retycznie i praktycznie, we wszystkich
głędach ogrodnictwa, umiający również
hodować ananasy i urządzać kobierce
kwiatowe. Pracował w pierwszorzędnym
zakładach na granicy, żyje sobie zmie-
nić posadę od 1. października lub 1. li-
stopada b. r. w Galicji lub do Królestwa
Polskiego i carstwa.

Zaskawa zgłoszenia uprasza nadsyłać

pod adresem: **Ogrodnik Nr. 105,**
poste restante Radomyśl nad Sanem p.
Rozwadów. 2240 3-3

Postradana lub osłabiona

siła męska,
jak również wszelkie następstwa hula-
czego życia, onanii, tajemnych grzechów
młodości i adenerowania, wyczerpane by-
możą tylko za pomocą preparatów z Mi-
raculo, starszego lekarza szwajcarskiego. Mi-
raculo, a to w jak najkrótszym czasie i pod
gwarancją. Cena wraz z dokładnym prze-
pisem użycia zhr. 3.10, pocztą 35 ct. więcej.
Starszego lekarza szwajcarskiego dr. Müllera

Wstrząśnięcie z Miraculo,

tudzież pizuki, leczy bel niebezpie-
czeństwa i bólesci każdy wypływ z rurki
moczowej, trypra (białe upływy), w kilku
dniach, także w wypadkach zadawienia,
gdzie nie pomagał żaden inny środek —
lecz gruntuwalnie i bez następstw. Cena
zhr. 1.60, pocztą 35 ct. więcej. Zamawiać
można tylko w St. Georg-Augusta Haka
Schneider, w Wiedniu, Y. Wimmergasse 33,
dokąd należy adresować wszystkie zamó-
wienia pisemne.

Skład dla Lwowa w aptece p. Piotra

Mikolascha. 2236 1-0

C. k. uprzyw. nadworna fabryka powozów

SCHUSTALA i Spółki
w Nesselndorf,
zaopatrzyła swój skład we Lwowie, przy ulicy Karola Ludwika l. 5,
w najnowsze powozy, jako to: bryczki, faetony, karety, „coupees”, landaury,
faetony do powozienia, węgierskie wózki, tarantasy i t. p., po ile możności
niskich cenach.
Zarząd magazynu przyjmuje także wszelkie zamówienia na uprząż,
siodła i wszystkie przyrządy do jazdy powozem lub konno i wykonują ta-
kiewo sumiennie i w najkrótszym czasie.
2019 36-0

Księgarnia K. ŁUKASZEWICZA we Lwowie

plac Marjański, Hotel Zoria,
oficje zaopatrzona w najświeższe nowości polskiej, niemieckiej i francuskiej
literatury, dzieła w kosztownych oprawkach, stosownie na upominki, książki obraz-
kowe dla dzieci i młodzieży, dzieła poważne z wszystkich gałęzi wiedzy ludzkiej,
zbiorowe wydania pism najznakomitszych polskich i niemieckich autorów, naj-
bogatszy wybór powieści, książki szkolne nowe i używane dla wszystkich zakła-
dów, książki do modlitwy dla każdego wieku i wszystkich stanów w oprawkach
w pismo, skórę, szagryn, juchek, akami, szylkrei, róg bawoli, porfową konech
i kość słoniową bajecznie tanie wydania dzieł niemieckich, bibliotek „Mrowki”
i A. Wisliciego, książki dla ludu i młodzieży węgierskiej w oprawkach stosownych
na nagrodę pilności.

Złocenia z prowincji załatwiają się natychmiast, dzieła brakujące na skła-

dzie sprowadza w najkrótszym czasie.
Księgarnia przyjmuje przedpłatę na wszystkie czasopisma, zarezuja za
punktualną ekspedycję. Dzieła w cenach zniżonych dostarcza po cenach opła-
szanych przez nakładów.
2091 45-0

Ekspedytor pocztowy

przyjąłby zaraz miejsce admi-
nistradora u wdowy.
Adres: **J. B. poste restante**
Radymno. 2258 2-2

KOBIETA

w średnim wieku poszukuje zajęcia
przy mniejszym gospodarstwie.
Porozumieć się można dokładnie
pod adresem: **M. K. poste res-
tante Lwów.**

Poszukuje się

kupna dobra
pięknego i korzystnego w pobliżu wiek-
szego miasta przy kolei, za cenę
50 do 75.000 zhr.
Dokładny opis pod adresem **A. Z. 60**
poste restante Lwów. 2281 2-5

Dubeltówka Leflucheux

oraz
skrzypce
korzystnie do nabycia.
Zgłoszenia pod adresem **P. Z. poste**
restante Radymno. 2258 2-2

Handel miedziany

w Sędziszowie
od lat 9 istniejący i rentujący się bardzo
dobrze, jest z powodu stosunków famili-
nych **zaraz do sprzedania** lub
wydzierżawienia.
Objaśnienie udziela p. **J. Janowski**
w Sędziszowie. 2256 3-6

Rodzice

życzący sobie umieszczyć synów w
domu obywatelskim, pod opiekę
troskliwą ludzi wykształconych,
mogą otrzymać bliższe wyjaśnie-
nie w księgarni pp. Seyfartha i
Czajkowskiego. 2267 2-2

Pracownia sukien damskich

ZUZANNA BOJARSKIEJ
Lwów, Rynek l. 33, III. piętro.
Dziękując za dotychczasowe względy
Szanownej P. T. Publiczności, polecam
i nadal moją pracownię, i wykonuję
wszelkie roboty damskie podług naj-
nowszych jurnali paryskich, jako to:
suknie balowe, wyprawy weselne, kostiu-
my, płaszczyki, narzutki wiosenne, wierz-
chy na futra i wszelkie roboty w zakres
wchodzące.
Wykonuję oraz wszelkie zamówienia
w miejscu i na prowincję akuracie i po
umiarkowanych cenach.

C. k. Zakład wodoleczniczy

w **Krynicy**
pod kierownictwem
Dr. Henryka Ebersa
otwarty od 15. maja do końca września

KAMIENICA

dwupiętrowa z oficynami przy jednej z naj-
piękniejszych i najzdrowszych ulic śród-
mieścia, jest z wolnej ręki pod bardzo
przystępnymi warunkami
zaraz do sprzedania.
Bliższe wiadomości w Administracji
„Dziennika Polskiego”.

KAWA

lepsza jak prawdziwa i nieprawdziwa
„SYRIUSZ”
po 2 kilo po 75 i 80 ent.
poleca 2073 36-0

HANDEL KORZENNY

ST. WOJCIECHOWSKIEGO
róg ulicy Chorążyczyny.

Ostende

Sezon kąpielowy od 1. czerwca do 31. października.
Służba kąpielowa jest już czynna, co wieczór odbywają się koncerty w kursalu.

Najnowszą i najznakomitszą

perfumą używaną do chustek od nosa
jest **Ryszarda Gründera**
Dornroschen
posiadająca nadzwyczaj przyjemny, od-
świeżający i trwały zapach.
Główny skład w handlu pp. Braci
Langnerów we Lwowie i u p. Muszyń-
skiego w Gorlicach. 2151 3-3

profesora szkół średnich znajduje

umieszczenie uczniowie do lat 14.
Na żądanie zapewnia się kon-
wersację niemiecką i francuską.
Bliższej wiadomości zasięgnąć
można w Administracji „Dziennika
Polskiego” pod lit. **L. J.** 2252 2-3

MORSZYN

Zakład Zdrojowy solankowo-borowinowy i hydropatyczny
otwarty od 1. maja.
Położenie góryste, nader uroczyste i zdrowe, wśród lasów szpilkowych, u podnóża
Karpāt w powiecie Strzyżkim.
Nowo urządzone kąpiele słoneczne (Sonnenbäder) jak w Veldes.
Kąpiele raczne, żętyca, kąpiele solankowe, borowinowe, ciepłe i zimne,
paryne różnorodne i natryski. Hydroterapia i leczenie elektryką.
Urządzenie wygodne, kuchnia wyborowa we własnym zarządzie dla gości
kąpielowych. — Restauracja publiczna nie ma.
Stacja kolei państwowej, poczta i telegraf w miejscu, o 300 kroków od
Zakładu. Przyjeżdżając porozumieniem listownym tylko leżących się.
Wszelkich objaśnień udziela
Dr. Aleksander Medwey, lekarz kierujący. 2074 25-0

Pracownia sukien damskich

L. KOKONOWSKIEJ
przy ulicy Pańskiej l. 9, I. piętro na prawo,
poleca swoją
PRACOWNIĄ SUKIEŃ DAMSKICH,
jakoteż
ubiorów dzieciennych,
strojów balowych, kostiumów, płaszczyków, letnich okryć
i wszelkie roboty w zakres krawiecczyzny wchodzące.
wykonuje takowe w najkrótszym czasie
po cenach umiarkowanych.
Przyjmuje również zamówienia z prowincji.
Udziałem nauki kroju według metody paryskiej.
Dziękując Wiele Szanownym Paniom za dotychczasowe łaskawe
względy, polecam i nadal moją pracownię.
Leona Kokonowska.

NIE MA BOLU ZĘBÓW

Eliziru do Zębów
WIELE NYCH O. O. BENEDYKTYNOW
Opactwa w SOULAC (Gironde)
Dom MAGUELOUNE, Prezor
MEDALE ZŁOTE: w Brześciu 1889 r. i w Londynie 1894 r.
NAJWYŻSZE NAGRODY
WYNALEZIONY 1373 przez Prezora
PIOTRA BOURSAUD
Plakietami: 1, 4 i 8 — Brześć, Paryż, Londyn: 1, 15, 25, 40, 60, 80, 100, 125, 150, 200, 250, 300, 400, 500, 600, 800, 1000, 1250, 1500, 2000, 2500, 3000, 4000, 5000, 6000, 8000, 10000, 12500, 15000, 20000, 25000, 30000, 40000, 50000, 60000, 80000, 100000, 125000, 150000, 200000, 250000, 300000, 400000, 500000, 600000, 800000, 1000000, 1250000, 1500000, 2000000, 2500000, 3000000, 4000000, 5000000, 6000000, 8000000, 10000000, 12500000, 15000000, 20000000, 25000000, 30000000, 40000000, 50000000, 60000000, 80000000, 100000000, 125000000, 150000000, 200000000, 250000000, 300000000, 400000000, 500000000, 600000000, 800000000, 1000000000, 1250000000, 1500000000, 2000000000, 2500000000, 3000000000, 4000000000, 5000000000, 6000000000, 8000000000, 10000000000, 12500000000, 15000000000, 20000000000, 25000000000, 30000000000, 40000000000, 50000000000, 60000000000, 80000000000, 100000000000, 125000000000, 150000000000, 200000000000, 250000000000, 300000000000, 400000000000, 500000000000, 600000000000, 800000000000, 1000000000000, 1250000000000, 1500000000000, 2000000000000, 2500000000000, 3000000000000, 4000000000000, 5000000000000, 6000000000000, 8000000000000, 10000000000000, 12500000000000, 15000000000000, 20000000000000, 25000000000000, 30000000000000, 40000000000000, 50000000000000, 60000000000000, 80000000000000, 100000000000000, 125000000000000, 150000000000000, 200000000000000, 250000000000000, 300000000000000, 400000000000000, 500000000000000, 600000000000000, 800000000000000, 1000000000000000, 1250000000000000, 1500000000000000, 2000000000000000, 2500000000000000, 3000000000000000, 4000000000000000, 5000000000000000, 6000000000000000, 8000000000000000, 10000000000000000, 12500000000000000, 15000000000000000, 20000000000000000, 25000000000000000, 30000000000000000, 40000000000000000, 50000000000000000, 60000000000000000, 80000000000000000, 100000000000000000, 125000000000000000, 150000000000000000, 200000000000000000, 250000000000000000, 300000000000000000, 400000000000000000, 500000000000000000, 600000000000000000, 800000000000000000, 1000000000000000000, 1250000000000000000, 1500000000000000000, 2000000000000000000, 2500000000000000000, 3000000000000000000, 4000000000000000000, 5000000000000000000, 6000000000000000000, 8000000000000000000, 10000000000000000000, 12500000000000000000, 15000000000000000000, 20000000000000000000, 25000000000000000000, 30000000000000000000, 40000000000000000000, 50000000000000000000, 60000000000000000000, 80000000000000000000, 100000000000000000000, 125000000000000000000, 150000000000000000000, 200000000000000000000, 250000000000000000000, 300000000000000000000, 400000000000000000000, 500000000000000000000, 600000000000000000000, 800000000000000000000, 1000000000000000000000, 1250000000000000000000, 1500000000000000000000, 2000000000000000000000, 2500000000000000000000, 3000000000000000000000, 4000000000000000000000, 5000000000000000000000, 6000000000000000000000, 8000000000000000000000, 10000000000000000000000, 12500000000000000000000, 15000000000000000000000, 20000000000000000000000, 25000000000000000000000, 30000000000000000000000, 40000000000000000000000, 50000000000000000000000, 60000000000000000000000, 80000000000000000000000, 100000000000000000000000, 125000000000000000000000, 150000000000000000000000, 200000000000000000000000, 250000000000000000000000, 300000000000000000000000, 400000000000000000000000, 500000000000000000000000, 600000000000000000000000, 800000000000000000000000, 1000000000000000000000000, 1250000000000000000000000, 1500000000000000000000000, 2000000000000000000000000, 2500000000000000000000000, 3000000000000000000000000, 4000000000000000000000000, 5000000000000000000000000, 6000000000000000000000000, 8000000000000000000000000, 10000000000000000000000000, 12500000000000000000000000, 15000000000000000000000000, 20000000000000000000000000, 25000000000000000000000000, 30000000000000000000000000, 40000000000000000000000000, 50000000000000000000000000, 60000000000000000000000000, 80000000000000000000000000, 100000000000000000000000000, 125000000000000000000000000,